

JÖESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(LUJ), Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Cluj, 1934. III. évfolyam
200. szám
Szeptember 2. **Vasárnap**

Kolozsvári és bukaresti autósok nyerték a csillagtúra versenyét

Károly király vasárnap délelőtt érkezik

(KOLOZSVAR.) Ünnepléses külsőségek között, hatalmas tömeg jelenlétében tegnap délután 4 és 7 óra között érkeztek be a királyi automobil klub által rendezett csillagtúra-verseny résztvevői a klub székháza elé, ahol a zsüribizottság,

Rosescu tüzoltóparancsnokkal és Hatieganu mérnökkel az élén már várta a versenyzőket.

A csillagtúra-versenyre — mint tegnapi számunkban jelentettük — 13 gépkocsi és 19 motorkerékpáros versenyző indult. Az autóversenyzők között foglalt helyet Fabinyi László, aki az országos versenyeken olyan nagy dicsőséget szerzett Románia színeinek

és Pop Stefan, a szimpatikus, ismert kolozsvári urvezető.

A motorkerékpárosok között szintén ismert nevek vannak:

Gr. Horváth Tholdy István, Csegezi Antal és Haas János.

Az autók között különösen a Chrysler, Ford és Citroen képviselte magát, a motorkerékpárok között sok az A. J. S. és a B. M. W.

BUGNAK A MOTOROK...

Négy óra hét perckor érkezik az első motorkerékpár... Hatalmas, nikkelezett, vörösre lakkozott gép... vérszesen bug el a közönség sorfala között... porzik az út utána. A starter leüti a barna zászlót, a stopperórákat összehasonlítják...

1.53 08 óra... 1.53 06...

Eltelik tíz perc... autó... már messziről hangosan sikolt az emberi idegekbe szírentája,

magashangu kompresszoros motorja felborzolja az idegrendszert...

Csendőrsip... rendőrsip... a karhatalmi közegek idegesen taszigálják be az uttest széléről az embertömeget...

No. 11... Marcinkiewicz, a kitünő kolozsvári sportember előmeghajtásos Citroen-kocsija stoppol a zsüri előtt... kitünő idő...

RÉMHI-REKI!... RÉMHI-REKI!...

Mint hömpölygő ér fut végig a közönség sorai között:

Haas János, az ismert kolozsvári zongorahangoló bukott gépevel és meghalt.

Szerencsére a vezetőség hamarosan

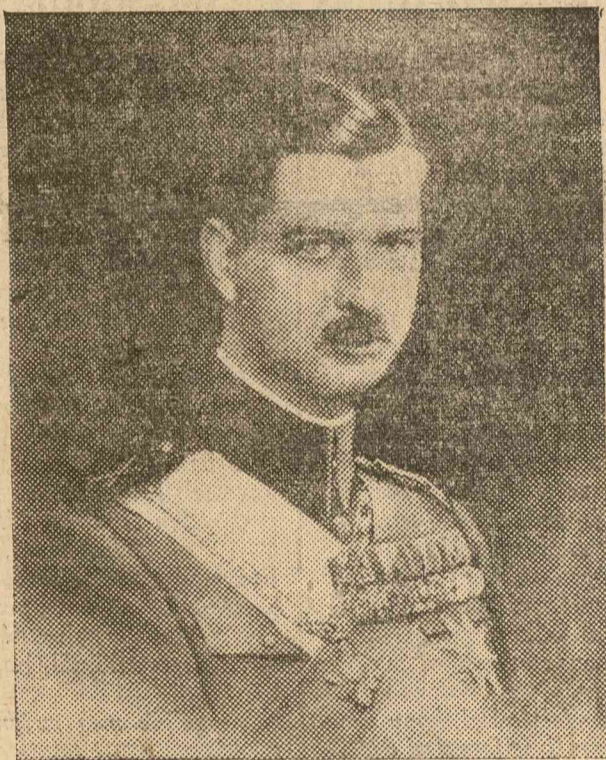
megcáfolja a rémhirt: Hunyad mellett

tényleg elcsuszott a versenyző gépe, Haas bukott és valóban összetörte magát... vállperet-törést szenvedett. Az esti vonattal érkezik Kolozsvárra.

közölkben hasítják ketté hangos bugásukkal a hétköznapi kolozsvári utcát...

VERSENYEREDMÉNYEK:

Ma délelőtt hirdették ki a Csillagtúra versenyeredményeit. Az általános versenyt kolozsvári vezető, Sir-



II. Károly király, aki vasárnap d. e. háromnegyed 11 órakor Kolozsvárra érkezik az automobilversenyre. Ófelsége a versenyek után résztvesz az Automobil Club esti bankettjén.

Még két balesetről érkezik jelentés:

Lya Manoilescu kisasszony, No. 1. a verseny egyetlen hölgyrésztvevője Szinájában

súlyos motorhibát kapott... kénytelen volt feladni a versenyt.

A másik már súlyosabb. Nicolae Suciú kolozsvári versenyző 90-es tempóval,

Plymouth kocsiával szekérnek rohant... a gép összetört, a vezető könnyebb zúzódásokkal uszta meg a végzetessé válható szerencsétlenségét.

Az izgatott hangulat a hivatalos jelentés hatása alatt lecsendesedik. A gépek mind ritkább és ritkább idő-

linger Marif hathengeres Dodge kocsival nyerte. Második Pop Stefan Kolozsvár, Citroen, hathengeres, harmadik Luca P. Niculescu Bukarest, nyolchengeres Chrysler kocsival. Az abszolút sebességversenyben első Misu Sonntag Bukarest 8 hengeres Ford kocsival, 2. Fabinyi László Kolozsvár 4 hengeres, első meghajtású Citroen, 3. Weisz Márton Ford-Baby kocsival.

Az 1500-as cm³ kategóriában 1. Fabinyi, 2. Weisz, 3. Marcinkiewicz II. 1500—3000 cm³ 1. Pop Stefan, II. 3000-tól felfelé 1. Misu Sonntag, 2. Luca P. Niculescu, 3. Sirlinger.

ÓFELSÉGE KOLOZSVARON

II. Károly király Ófelsége vasárnap délelőtt háromnegyed 11 órakor

érkezik az udvari vonattal Kolozsvárra, ahol Tatar Coriolan volt miniszterrel az élén az Automobil Klub vezetősége, Dunca prefektus, Drăgan interimár bizottsági elnök, Pulca rendőrkapitány és a politikai pártok vezető egyéniségei fogadják. A király az állomásról egyenesen a versenyek színhelyére hajtat, ahol helyet foglal a számára elkészített diszpályában. A délelőtti versenyek után állomási szalonkocsijában ebédel, majd pihen és megtekinti a délutáni versenyeket. Este ünnepi vacsora lesz az Automobil Klub termében. A bankett után a király elhagyja Kolozsvárt.

ó. j.

Nem lesznek tömeges leépítések

(BUKAREST.) Tatarescu miniszterelnök elnökletével tegnap délután minisztertanácsot tartottak, amely után a kormány a következő hivatalos kommunikét adta ki:

„A minisztertanács tudomásul vette a tisztviselői kinevezések és előléptetések revíziójára, valamint az álláshalmazásra vonatkozó első dekretumok alkalmazását. Ezek a rendeletek a megvalósítás stádiumában vannak és az előírt időben be is fejeződnek. A minisztertanács a közszolgálatok újbóli beosztására és összeegyeztetésére vonatkozó dekretum javaslatot is tanulmányozás tárgyává tette és a kormány elhatározta az összes iskolaügyi szolgálatoknak a közoktatásügyi minisztérium hatáskörébe való összpontosítását.“

A MINISZTEREK ELŐTERJESZTÉSE A TISZTVISELŐI REVÍZIÓRÓL

A minisztertanács az egyes miniszterek jelentést tettek a dekretumoknak ügyosztályaikban való alkalmazási lehetőségeiről. Rámattak arra, hogy nem lehet megvalósítani a revíziót a külügy, közoktatásügy, igazságügy és nemzetvédelmi minisztériumokban, amelyekben a kinevezéseket különleges címeiken végzik. A tömegesebb revíziót csak a pénzügyi, munkügyi, ipari és belügyminisztériumokban fogják végrehajtani. A belügyminisztériumban, ahol a revízió a tisztviselők 40 százalékát érintené, intézkedéseket tettek, hogy bármilyen esetben a hasznosoknak bizonyult tisztviselőket tartsák meg szolgálatukban. A tisztviselőket legkisebb mértékben a közlekedésügyi minisztériumban veszik revízió alá.

A minisztertanács befejezése után Tatarescu miniszterelnök Poiana-i birtokára utazott.

Lassu Nagyváradon az adóprés tempója... hetvennyolc ujjonnan felvett adótisztviselőkkel szeretnék gyorsítani

(NAGYVÁRAD.) Legutóbbi számunkban hírt adtunk arról, hogy Gallin nagyváradai pénzügyigazgató Bukarestbe utazott, hogy résztvegyen azon a konferencián, amelyet Slavescu pénzügyminiszter elnökölte mellett, valamennyi pénzügyi adminisztrátor bevonásával, két nappal ezelőtt tartottak meg a pénzügyminisztériumban. Ezzel kapcsolatban megírtuk, hogy Gallin nagyváradai pénzügyigazgató bukaresti útja összefüggésben van azzal a másik hírral, hogy

a nagyváradai pénzügyigazgató-ságon újabb tisztviselők bocsátások lesznek.

Érthető, hogy Gallin útja iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, annál is inkább, mert

a nagyváradai pénzügyigazgató-ság kisebbségi tisztviselői erősen tartottak attól, hogy a tisztviselő revízió az ő bőrükre fog menni.

Gallin pénzügyigazgató tegnap tért vissza bukaresti útjából és megérkezése után nyomban rendelkezésére állt a „Jóestét!” munkatársának, aki előtt a következő érdekes kijelentéseket tette.

— Részt vettem azon az értekezleten, amelyet Slavescu pénzügyminiszter elnökölte mellett a pénzügyminisztériumban tartottak meg. Az értekezleten jelen voltak a pénzügyminiszteren kívül többek között:

Mitita Constantin pénzügyi államtitkár, Juga belügyi államtitkár, Lezianu és Procopiu vezérigazgatók, valamint az összes pénzügyi adminisztrátorok.

Az értekezleten a pénzügyminiszter azt a megjegyzést tette, hogy az adók behajtása lassu tempóban folyik, nincs megelégedve a pénzügyigazgatóságok működésével. Utalt arra is, hogy nemrégiben két ezer új tisztviselőt neveztek ki az egyes pénzügyigazgatóságokhoz, ennek ellenére az adók behajtása késedelmesen történik.

Éppen erre való tekintettel a pénzügyminiszter célul tűzte ki különösen

az erdélyi pénzügyigazgatóságok reorganizációját. A bevételek csökkenésére való hivatkozással a pénzügyminiszter elrendelte, hogy az egyes vidéki pénzügyigazgatóságokhoz újabb tisztviselőket nevezzenek ki. Így Nagyváradon 78 új tisztviselőt fognak kinevezni, ugynevezett agenteket, akiknek feladata az lesz, hogy az adókat teljes szigorral hajtsák be.

Döntés történt az értekezleten, — folytatta nyilatkozatát Gallin pénzügyigazgató — a direktorátusok sorsát illetően is. A pénzügyminiszter intencióinak megfelelően a jövőben feloszlatták valamennyi direktorátust és a helyükre minden nagyobb körzetbe ugynevezett inspektorátus-ságot létesítenek. A reorganizáció Nagyváradot nem érinti, mert ez önálló körzetként fog tovább működni, ugyszintén Kolozsvár

és Temesvár is.

Végül Gallin pénzügyigazgató kiért arra, hogy Constantinescu pénzügyigazgatót, akit Nagyváradra helyeztek át harmadik pénzügyigazgatónak,

Bukarestbe fogják delegálni. Hogy Constantinescu helyére ki kerül, ebben az értelemben még

nem történt döntés Bukarestben.

Eddig tart Gallin pénzügyigazgató érdekes nyilatkozata, amelyből kitűnik, hogy újabb tisztviselőket juttatnak kenyérhez csupán csak azért, hogy az adóprés kifogástalanul működhessenek...

Na ez is valami...

Select-Mozgó

Az őszi szezonmegnyitó slágere

Vágyak ritmusa

pompás rendezésű, rendkívül elegáns film, megható tartalommal, főszerepekben: JOAN CRAWFORD, CLARK GABLE és FRANCHOT TONE. Műsoron kívül a legújabb **Silly Simphonie**.

Panamát gyanít

a pénzügyminiszter a forgalmi és fényüzési adók kezelésénél

(BUKAREST.) A pénzügyminiszter nagyon elégedetlen az állami követelések behajtásának eredményével, különösen

a forgalmi és luxusadó nagy-mértvű esését kifogásolja

és ezért rendkívül szigorú körrendeletet intézett a pénzügyi hatóságokhoz, amelyeket arra utasít, hogy kiméletlenül hajtsák be ezt az adót. A rendelet, amelyet tegnap expedáltak a minisztériumban, rámutat arra, hogy

a pénzügyi közegek nem járnak el kellő szigorral a forgalmiadó körüli visszaélések miatt, kevés büntetési jegyzőkönyv kerül a fölöttes fórumokhoz,

már pedig olyan csekély forgalmat fizetnek egyes iparvállalatok, hogy a pénzügyi ellenőrök könnyen megállapíthatnák az esetleges visszaéléseket.

A miniszter felételezi, hogy sok vállalat nem fizet forgalmi adót, holott kötelezve van erre.

Erre való tekintettel utasítja az illetékes hatóságokat, hogy pontosan írják össze azokat a vállalatokat, melyek gyártmányaik után forgalmi- és luxusadót kötelesek fizetni, mert ezeknek a gyáraknak és ipartelepnek évek óta vezetett speciális regisztereit összehasonlítják a különböző hivatalok által vezetett pontos kimutatásokkal és

ez alapon megállapítják a vállalat termelési eredményét.

Átvizsgálják az adókivetési aktákat is és azokkal összehasonlítják a gyári regisztereket. A szabálytalanságok, vagy fizetési késések miatt kiírt bírságokat és majorárakat soron kívül behajtják és ezt magasabb állású személyek szigorúan ellenőrzik.

Az adminisztrátorok személyileg és vagyoniilag felelősek a forgalmi adótörvény 19. paragrafusában előírt eljárás betartásáért.

Azokban a gyárakban, ahol most kevesebb forgalmiadót fizetnek, váratlan ellenőrző látogatásokat kell tenni,

hogy „újabb tilos rendszert nem vezettek-e be a forgalmiadó eltitkolására?” Megköveteli a pénzügyminiszter a tisztviselőktől, hogy a gyárakban

vizsgálják meg az anyagkészleteket,

a speciális regisztert hasonlítsák össze a kereskedelmi regiszterrel és a vasutaktól, vámhivataloktól beszerzendő azokkal az adatokkal, amelyekből precízen megállapítható a gyár termelése. A kontingentálási behozatali szállítási adatokat is felhasználják erre a célra. A pénzügyminiszter bukaresti főellenőrökkel is kontrolláltatja a most elrendelt új rendszer betartását.

Hatvanezer lejt csalt ki egy mérnöktől görögországi autópropaganda-utra a ravasz szélhámos

(JASSI.) Ötletes trükkel ugratta be André Papazopol saloniki mérnököt egy, magát Emil Nuazet belga mérnöknek kiadó, ravasz szélhámos. Papazopol mérnök a jassii ügyész-

ségen tett feljelentésében előadta, hogy ezelőtt mintegy egy hónappal beállított hozzá Nuazet, aki előadta, hogy ő egy nagy belga cég megbízottja és

felajánlott neki egy tetemes jövedelemmel járó görögországi propaganda-utat cégének autójával.

Azonban az autónak a határon való átszállítására, amelyek állítólag egyik jassi raktárban voltak elhelyezve, előleget kért.

Kapott is Papazopol mérnöktől 600 dollárt, (60 ezer lejt), mellyel eltávozott,

hogy az utat előkészítse.

A hiszékeny saloniki mérnök aztán hiába várta vissza „kollegáját”, akit egy hónapi meddő várakozás után, tekintettel arra, hogy a Nuazet által jelzett raktárban nem is hallottak róla, feljelentett a jassii ügyészségen.

Mihisanescu főügyész közözlőlevelet bocsátott ki a veszedelmes szélhámos kézrekerítésére.

— KÉSZPÉNZBEN FIZESSE A KORMÁNY A NYUGDIJHÁTRÁ LÉKOKAT. Ismeretes a pénzügyminisztériumnak az az intézkedése, amellyel az 1931-től fennmaradt nyugdíjhátrálékokat adóbonókkal akarja kifizetni. Az Országos Nyugdíjszövetség harcot indított az érdekeit súlyosan érintő intézkedés ellen és kérte a kormányt, hogy legalább az 1932-es nyugdíjhátrálékokat fizessék ki készpénzben. A szövetség csatlakozásra szólította fel az ország összes nyugdíjasait.

MOZI

CAPITOL-MOZGÓ MŰSORA:

Ma premier: „Tell Vilmos”. A nagy szabadsághős legendás története. Főszereplők: Hans Marr, Conrad Weidt. Műsor előtt Fox világhírű adó. Hindenburg temetése.

SZINKÖR-MOZGÓ MŰSORA:

dzsungeldráma, felülmúlja a Trade Hornt. Izgalom, szerelem, kaland. Gondostodjék idejében jegyekről!

Vasárnap délelőtt 11½ órákor: Remo az ördögigris. (A matinétfelvétele érkezése miatt egy félórával későbbre halasztottuk).

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton és vasárnap: Ónagysága nem akar gyermeket. Főszerepekben: Liane Haid, Georg Alexander, Otto Walburg, Hans Mose. Előzetes: Remo express. Főszerepekben: Előzetes: Remo express. Főszerepekben: Előzetes: Remo express.

AZ OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton, vasárnap premier: Szabad a csók. Vidám történet a nőkről, tele zenével és dalokkal. Főszerepekben: Charles Farel és Margaret Churchill.

Hétfőn: Kacagás hegyen-völgyön. Főszerepekben Patti és Patschon.

Jön: Az új szezon első ünnepe: Egy édes kicsi nő. Sylvia Sidney legújabb világlágere, partnere Friedrich March.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap 3, 6, 9 órákor dupla műsor egy helyért. I. Az aszfaltbetyár. Társadalmi dráma. Egy fiatal lány küzdelmei a nagyváros fertője ellen. Főszerepekben: James Dunn és Boote Mollory. II. A sasfészek cowboy dráma.

Hétfőn, kedden 7½ és 9 órákor: I. Az aszfaltbetyár. II. A sasfészek cowboy dráma.

Szerdán 7½ és 9 órákor új műsor: Jön a gorilla. Vigjáték.

III. évfolyam

Orra elől lopták el a bőröndjét a nagyváradi állomáson

(NAGYVÁRAD.) Kellemtelen kalandban volt része csütörtök délután a nagyváradi pályaudvaron Schreiber Albert kolozsvári utazónak. A szatmári gyorsvonattal érkezett meg Nagyváradra és

a kiszállásnál észrevette, hogy egyik bőröndjét, amelyben ruháit és más értékeit tartotta ellopták.

Az esetet nyomban bejelentette az állomási rendőrségen, ahol bevezették a nyomozást.

Társadalmi élet

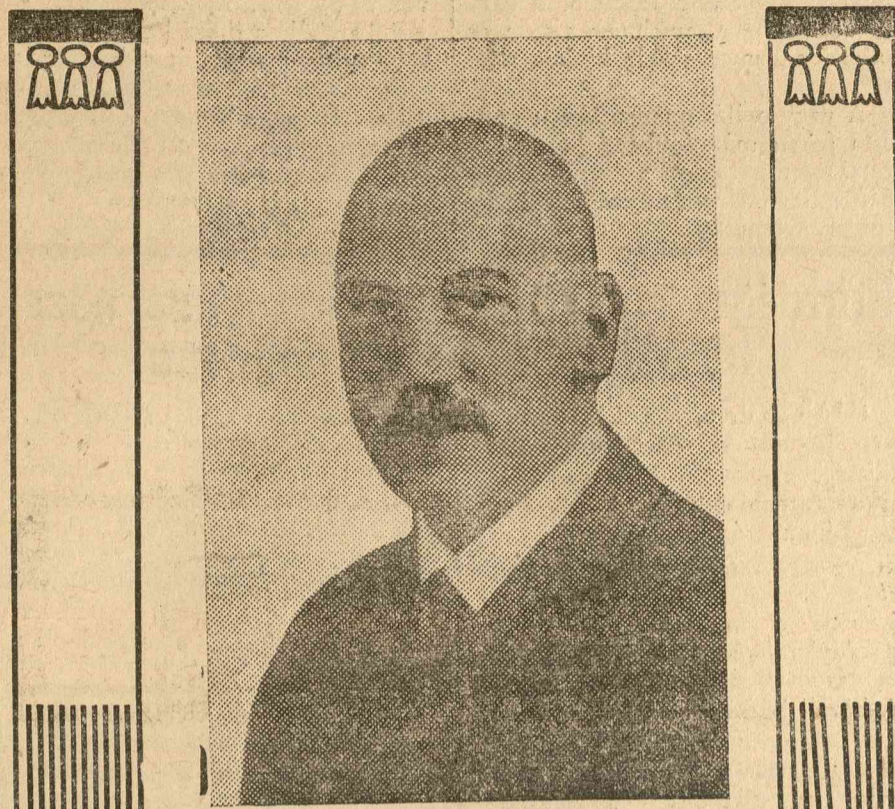
(—) **Megtartják a Bethlen Gábor dalkör zászlószentelési ünnepélyét.** A múlt hónapban akarták megtartani a kolozsvári Bethlen Gábor református dalkör zászlószentelési ünnepélyét s az ünnepség templomon kívüli részének az engedélyezését a hatóságok ekkor megtagadták. A dalkörnek sikerült most a katonai hatóságoktól az engedélyt, bizonyos feltételekkel megszereznie s a zászlóavatási ünnepélyt vasárnap, f. hó másodikán délután négy órakor a Monostori-úti Zsigmond-kertben tartják meg. Az ünnepélyen az ünnepi beszédet Vásárhelyi János ref. püspök-helyettes mondja s a műsoron a Kolozsvárról és vidékéről felvonuló magyar dalárdák hosszú sorának az ének-számai szerepelnek. Az ünnepély délután négy órakor kezdődik dalosünnep-pel, zászlóavatási ceremóniákkal, majd közcsozara és táncmulatság lesz. A magyar dalnak az idei szezonban ez lesz a kiemelkedő nagy ünnepe Kolozsváron.

A rheumatizmus eredményes kezelésének és a gennyes sebgyógyításnak új gyógyszerét találták fel Clujon

Az új gyógyszert a kolozsvári Apostól-gyógyszertár állította elő és hozta forgalomba. A gyógyszerkészítményt „Vitamin Dermaromának” hívják és azt a kolozsvári ideggyógyászaton, a bőrgyógyászati klinikán, a dr. Mátyás Park-színházban, a dr. Stanca-kórházban és több neves magánorvosnál eredményes eredménnyel próbálták ki. A Vitamin Dermaroma kenőcs a kiadott orvosi szakvélemények szerint bőséges tiszta vitamin tartalmánál fogva gyógyítja a gennyes sebeket és megszünteti a reumatizmust, köszvényt, ischiast, csontizom és ízületi megbetegedéseket. A feltalálóhoz már eddig is számos megleghangú köszönőlevél érkezett kolozsvári és vidéki polgároktól, akiknek betegségét meggyógyította a „Vitamin Dermaroma” kenőcs.

Ez a kenőcs, amelyet dr. Tatar Coriolan professzor, dr. Cimoca egyetemi magántanár, dr. Stanca igazgató-főorvos, dr. Prach Wilhelm tanársegéd, dr. Mátyás Mátyás, dr. Jancsó, dr. Lengyel, dr. Löbl Adolf, dr. Ornstein és dr. Purge tanársegéd próbálták ki és javalták, az összes gyógyszerterápiákban kapható. A „Vitamin Dermaroma” kenőcs speciális összeállításban készül a reumatikus fájdalmak szüntetésére. A gyógyszer forgalombahozatalát a bukaresti legfelsőbb közegészségügyi minisztériumi tanács II.610—934. szám alatt engedélyezte.

Közéleti emberek arcképcsarnoka



Dr. Veress Ferenc

Kolozsvár egyik legkiválóbb orvosprofesszora, Bukarestben született, ahol apja hírneves mérnök és a Bukaresti Magyar Társulat elnöke volt, Dr. Veress Ferenc tanulmányait részben a fővárosban, részben Kolozsváron végezte. Egyetemi végzettsége után hosszabb külföldi tanulmányutra ment. A kolozsvári Tudományegyetem orvosi fakultásán előbb magántanár, majd a pozsonyi egyetemen a bőr- és nemibetegségek rendes tanára lett. Innen Kolozsvárra kapott meghívást az egyetem bőrgyógyászati tanszékére. A kolozsvári volt magyar egyetemmel Szegedre távozott s ott bőrgyógyászati klinikáját felállítva, tanszékéről lemondott, majd végleg visszatért Kolozsvárra, ahol évek óta, mint nagytekintélyű orvos-professzor rendkívül kiterjedt praxist fejt ki. A világháború alatt 44 hónapig mint csapat orvos és mint tábori kórházparancsnok-örnagy szolgált a harctéren. Számos kitüntetést kapott, többek között kevesed magával a III. osztályu vitézségi és katonai érdemkeresztet is. Számos tudományos munkát írt s több tudományos egyesület vezető tagja. Az Erdélyi Múzeum Egylet orvosi szakosztályának elnöke, de lelkes és elvülhetetlen érdemeket szerzett Erdély zenei kulturájának fentartása és fejlesztése terén is, mint a Kolozsvári Magyar Zenekonzervatórium fáradhatatlan elnöke, aki maga is kiváló zeneművész. Puritán egyéniséggel, altruista életfilozófiájával s a közügyek terén való önzetlen munkásságával az erdélyi kisebbség egyik legeredmesebb vezetőalakja.

Veréssel kényszerítette a férj gyermekágyas feleségét a méregpohár kiürítésére

(MARGITTA.) Az arzénos gyilkosok sorába, az asszonyvádoltak hosszú sorozata után most egy elvetemült férfi is belépett, aki

borzalmas kegyetlenséggel ölte meg gyermekágyban fekvő feleségét.

A szilágymegyei Márkaszéken Sur-

nolan Demeter korcsmáros gyermekágyban fekvő felesége a napokban gyanus körülmények között meghalt. A halál pillanatában csak a férje volt mellette, aki

még a holttesthez sem akarta a rokonokat és a szomszédokat odazengedni.

hanem sürgette az asszony eltemetését. Surnolan viselkedése gyanút ébresztett, mert anélkül is tudták, hogy rosszul bánt mindig a feleségével s ezért a csendőrség őrizetbe vette a korcsmárost s az asszony holttestének felboncolását kérte a zilahi ügyészségtől.

Az ügyészség a boncolást el is rendelte és megállapították, hogy

az asszony arzénmérgezésben halt meg.

Surnolan előbb tagadta a gyilkosságot; de később beismerete, hogy az asszonyt megmérgezte, mert szabadulni akart tőle, hogy a szeretőjét elvehesse feleségül. A mérget egy pohár tejben oldotta fel

és veréssel kényszerítette a beteg asszonyt, hogy kiigya a halálhozó italt.

Az elvetemedett gyilkost beszállították az ügyészség foházába.

Belevetette magát a Körösbe egy nagyváradi munkásleány

(NAGYVÁRAD.) Az éjszaka 12 órakor a Carmen-cipőgyár Molnár Erzszi nevű, 20 éves tűzőnöje, aki édesapjánál, az Osi-telep, 57-ik ucca 28. számú házban lakik, mert összeveszett szüleiével, amikor már mindenki lefeküdt, magára kapta szegényes ruháját, kiment a General Holban (Széles-uccai) vashidhoz és annak legmagasabb pilléréről

belevetette magát a Körösbe.

A hid közelében posztoló rendőr a víz erős csobbanására felfigyelve, rögtön odarohant és egy arra járó munkásember segítségével

kimentette a már fuldokló leányt, aki ugrás közben súlyosan meg is sebezte magát

Molnár Erzsit, aki fején, karján és mellén szenvedett komoly sérüléseket, a mentők szállították be a Biharmegyei kórházba.

Kémkedésért tiz-tiz évi kényszermunka

(KOLOZSVÁR.) Tegnap délután öt órakor a kolozsvári hadbíróság ítéletet hozott Kató Kornélia és Kató József, valamint Wallerstein Gyula nagyváradi lakosok kémkedési bűnperében. Miután a hadbíróság a Kató-házaspár bűnösségét beigazoltak látva, a súlyos bizonyítékok alapján büntetésüket 10—10 évi kényszermunkában állapította meg. Wallersteint felmentették a vád és következményei alól.

— ASZONYRABLÁS A MÁROS MENTÉN. Sebi György Meggyesfalvi cigány, tőle válófélben levő kedvesét a Nussbaum gyárból kijövet erőszakosan magával hurcolta, kezét lábát összekötözte és egy kényszerített konflison ismeretlen helyre hurcolta el. A nyomozást bevezette a csendőrség az elrabolt leány előkerítésére.

Opera-Mozgó
Szombat, vasárnap utoljára

„Szabad a csók”

vidám történet a nőkről, tele zenével és dalokkal. Főszereplők: **Charles Farrel és Margaret Churchill**

Hétfőn: **„Kacagás hegyen völgyön”** Patt és Pattachon-nal. — **Jön!**

„Egy édes kicsi nő”

Főszerepben: Silvia Sidney és Frédric March.

MISS ELISABETH



a híres grafologus nő ittléte óta valóságos várossá vált tudományos alapon végzett konzultációival. Ugy, hogy tőle mindenki a legnagyobb megelégedéssel távozik. Csak rövid ideig marad még. — Fogad

Piața Mihai Viteazul No. 15. Taxa 20 Lei.

TIGRIS

A KELEPCÉBEN

Regény. Irta: J. H. SMITH

(72)

— Kifizettem a váltót, hogy nevémet megmentssem a szegénytől, de teljesen meg kellett terhelnem a vagyonomat. Feleségem szegény leány volt és nagyon össze kellett magunkat huznunk, hogy megélhessünk. Halála óta csak azon igyekeztem és azért dolgoztam, hogy Grace-nek jó nevelést adhasak, de ez a 26 évi kínlás, elkeveredett embert csinált belőlem. — Pihent egy keveset, aztán tovább beszél. — Négy évvel ezelőtt, szeptember 12-én, váratlanul megjött Arthur Szenre hányásokkal fogadtam és akkor sem békültem meg, mikor átadta a száz ezer fontot, hogy hibáját jóvátegye. Dührohámot kaptam, — fáradtan simította végig homlokát kezével — azt kiabáltam, hogy nem akarom többet látni és kirohantam a szobából. Mire lecsillapodva visszajöttem, már nem volt ott. Biztosra vettem, hogy Arthur vissza fog jönni, hiszen jól ismerte heves természetemet, — hát ezért nem jött vissza! — hangja elcsuklott.

— Még egyet mondjon meg, Lord Herbert, — kérte Illing részvétellel mit kért Wall az információkért?

A beteg fáradtan legyintett.

— Valami irást kért, amit Arthur rámbizott, mag tudja, miről van szó? Mert nekem Arthur nem adott semmit. Ezt meg is mondtam neki és azután semmit sem volt hajlandó elárulni; nagyon fontos lehetett neki, mert arra kért, senkinek se szóljak róla, még a titkáromnak se. Így csak annyit tudtam meg, hogy Afrikában van. Ott gyilkolták meg? És valóban tudja, ki a gyilkos? — kétségbeesett erővel ragadta meg a fiatal ember karját.

Richard megnyugtatóan szorította meg az öregur kezét.

— Bizzon bennem, Lord Herbert, — kérte — menjen haza Olburn Hillbe és igyekezzen erőt gyűjteni, mert holnap szemben fog állni öccsének gyilkosával!

XIX. FEJEZET.

A téli korai szürkület már homályba burkolta az Olburn Hill-i kastély komoly, nemes vonalait, mikor 5 óra után 5 perccel Lucas Anthony nagy autója megállott a kastély előtt.

A színész szép arca nagyon megkeskenyedett, arcvonásai meggyötör-

tek voltak és szemében aggodalom tükröződött. Hanem megérkezve, megkeményítette az arcát. Kihuzta magas, szűk alakját és teljesen nyugodt arckifejezéssel lépett be a nagy dolgozószobába, amelynek ajtaját az udvarias Brown sarkig kitarja előtte.

A nagy csillár minden lángja égett és a fekete márványkandallóban bárátságosan pattogott a tűz; de a szobában levő társaság nem tett kedélyes benyomást.

Lady Grace jött a vendég elé, lágyan omló, fekete selyemruhában, aranyhaja, mint glória vette körül rózsás arcát, de kék szeme borús volt és ajka sem nyílt mosolyra.

A kandalló melletti karszékben inkább feküdt, mint ült a házigazda, arcát a régi gond és új bánat barázdálta fel, szeme keményen fürkészte az ujonnan érkezettet; mellette ült Florenson kisasszony és idegesen öltöztetett valami kézimunkán.

(Folytatjuk.)

Porráéget egy Marosvásárhelyhez közel lakó gazda egész vagyona

(MAROSVÁSÁRHELY.) A székesfőváros közel levő Thod községben súlyos tüzkatasztrófa pusztított tegnap délután. A tűz Barabás Béni községi gazda házában ütött ki. A zugó szélben gyorsan terjedtek el a lángnyelvek és hamarosan elhamvadt a jómódu gazda minden gazdasági épülete is. A tűznek számos szomszédos ház is áldozatul esett. A közeli községek szekereken, teherautókon megérkeztek a tüzoltók, akiknek néhány órai megfeszített muna után sikerült lokalizálniuk a fékevesztett elemet.

A tűz eloltása után a községi jézővel az élén bevezették a vizsgálatot a tűzvéz okának megállapítására. A tűzvizsgáló bizottság szenciós felfedezést tett: Megállapította, hogy Barabás Béni házat régi haragosa, Barabás Károly bosszúból gyújtotta fel. A gyújtogatót letartóztatták. Barabás Béni kára meghaladja a 200 ezer lejt.

— MAROSVÁSÁRHELY vasárnapi sportjának nagy eseménye az MTE mérkőzése a Sticla csapatával. A mérkőzést a Román kupáért játszóak.

Capitol-Mozgó

I. Tell Vilmos, Hans Marr és Conrad Veidt.
II. Hindenburg temetése.

A hét szenzációja!

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 L. Apróhirdetéseket aznapi megjelenésre d. e. 11 óráig a kiadóhivatalban lehet feladni.

KULÖNFÉLEK

URAK! Kalapot Siposnál vásároljanak! Calea Regele Ferdinand 8. sz. (5311)

LEGUJABB modeljeink megjöttek. Téli, őszi, női és leánykabátokból, férfi-, fiu-ruhák, kabátok. Legolcsóbb árak. Park, Baritiu 6. (5314)

CSIRKEKELTŐ géppel és nagy bérelt telekkel rendelkezem. Kevés tőkével penzestársat keresek. Levelet „Csirkefarm” jelígre kérek. (5492)

ORADEAN (Cogălniceanu 8.) tíz éve fennálló inkasszó tudakozó ingatlansforgalmi iroda vezetője el-sejéig Clujon tartózkodik. Komolyabb képviselőket elfogad. Iparvállalatok társítása, finanszírozása, kiimlévőségek vétele. „Globus” jelígre. (5227)

FILLÉRES NYELVKURZUSOK a románból. Kezdők, erős kezdők, haladók. Beszélgetés, fogalmazás, hatos csoportokban. „Libro”-ban. Str. Memorandului 8. (5244)

FIGYELEM! Borotválás 8 lej, hajvágás borotválás 20 lej. Főposta háta mögötti fodrászüzletben. Vidéki autóbussz állomásnál. (5320)

LEGJOBB borok és ételek Szilveszternél kaphatók. Haranglábi ujjbor 16 lej, haranglábi óbor 40 lej, Szikla óbor 24 lej, három Kemény Árpád-féle Plebános 50 lej kivitelre. Elsőrendű házi étkezés. Kivitelre is kapható. Havi abonema 850 lej C. Motilor 6. (5333)

BÉRBEADÓ 1 évre a Royal-mozgó reklam diaporatív vetítésének kibaszálási joga. Érdeklődni mozirodában. (5351)

SIRKOSZORU, síreszokor rendelhető mindenkor. Szépet kaphat olcsó áron. Str. Fantanelei 3.4744.

ROMÁN egyetemi hallgató nő magyar anyanyelvű iskolás gyermekek otthoni oktatását vállalja lakás és koszt ellenében. Ajánlatokat „Román oktató” jelígre a kiadóba kérek. (5210)

ÖRÖKBE adnám 11 éves kislányomat oly gyermektelen nagyuri házaspárnak kik továbbtaníttatásáról és jövőjéről gondoskodnának. Ajánlatokat „Özvegy urinó” jelígre a kiadóba kérek. (5281)

HAT HÓNAPIG szép hullámos lesz a haja, ha azt Matlak nőifodrásznál készítteti részletfizetés mellett. Piata Unirii 12. (4408)

CIANGÁZZAL minden butorból lakásból, felelősséggel kiirt poloskát László, Str. Rugului 56. Telefon 4-25. (4567)

KÉT gimnázista gyermek lakást kaphat. Ugyanott kicsi Singer varrógépet veszek. Str. Solutiu, David szabó. (5242)

BIZTOS megélhetést nyújtó bevezetett üzlethez társnőt keresek 16 ezer lej készpénzzel. „Tőke biztosítva” jelígre. (5346)

ROLL-FILMET 5 lejért hiv elő és 6x9 kópiát 2 lejért készítt szakszerűen „Foto-Natural”, Str. Regina Maria 7. (Az udvarban.) (5271)

KÖZÉPISKOLÁSOKAT oktat pedagógus olcsóért, esetleg természetbeniért. Cimeket a kiadóba. (5317)

MOZIHÓZ társat keresek ötven ezerrel. Cim: Ehrenwald, Jorga-u. 11. ajtó 7. (5361)

RÓZA NAPRA gyönyörű és olcsó ajándékok érkeztek. Kerek porcelláncsarnok. (5336)

RÁDIÓ

VASÁRNAP, szeptember 2.

Bukarest. 11.45: Egyházi zene. 13: Rádiózenekar. 15.15: Moscopol énekes könnyű dalokat énekel. 14.40: Könyvi lemezek. 18: Sibiceanu zenekar. 19.20: Zene folytatása. 20.20: Lemezek. 21: Rádiózenekar. 22.20: Rádió zenekar.

Budapest. 10.15: Hírek. 11: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. 12: Egyházi zene és szentbeszéd. Közvetítés Szombathelyről a domokosrendiek templomából. 13.50: Az Operaház zenekara. 15.15: Hanglemezek. 16: Rádióelőadássorozat. 16.45: Magyar nóták zongorán. 17.30: „Szólásmagyarazatok” felolvasás. 18: Közvetítés Kiskunfélegyházáról. 18.50: Szalon és jazz zene. 20: „Minden másképp van”, Zagon István csevegése. 20.35: Zenés részletek Lehar: „A mosoly országa” c. filmoperettből. 21.10: Cs. Aczél Flóra és Rajnay Gábor előadástje. 22: Hírek. 22.50: Hegedű zongora kísérettel. 23.15: Cigány zene. 24.20: Keszey-étteremből zene.

HÉTFŐ, szeptember 3.

Bukarest. 11.45: Lemezek. 14.40: Könyvi lemezek. 18: Rádiózenekar. 20.20: Lemezek. 21: Vonósnyegys. 21.30: Dolost. 22.30: Hárlazene. 23.30: Venedi elői zene.

Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: „Mereskowszki”, felolvasás. 11.40: „Orosz költők”, felolvasás. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: Ének zongora kísérettel. 15.40: Hírek. 18: A fogbetegségek és azok megelőzése. 18.30: Szalon és jazz zene. 18.50: Különös párbaj. Lányomok a homokban. Elbeszélések. 20: Társasjáték zongora kísérettel. 20.35: „Tartós országhatárok”, Cholnoky Jenő dr. egyetemi tanár előadása. 21.10: Dalkör. 21.55: Hírek. — 22.15: Operaház zenekara. 23.45: Cigányzene.

TEKE-SPORT

Eredmények: Hercules—Gloria, 15 játékos, 187:116. Tempo—Stop 12., 12 játékos, 129:124. — Vasárnapi tekező napjár: Dél előtt 8 órakor Maador csikók tréningje a Simon-pályán. Délután 4 órakor Familia—Tempo. Szabó-pálya. 6 órakor Amateur—TT Turdáról, barátságos. Moderna-pálya. Olimpia—Tordaszentlászló. Oltean-pálya. Este 8 órakor Familia—Stop 12, Szabó-pálya. Délután 4 órakor: Bobém—TT Tordáról. Kovács-pálya. Hétfő: Turul—Pálma. Weisz-pálya. UEC—KAC barátságos. Uzina-pályán. — Felhívás. Szombaton este pontosan 9 óra 30 perckor a Matador-pályán (volt Kepp) adatik át Boros Vilmos főtitkár urnak a brassói kerület kitüntetése a szöv. ügy. elnöke által. Kérnek a tekezők, minél többen megjelenni sziveskedjenek. Moricz, pres. adm.

A szerkesztőség postája

Mészáros A. Marosvásárhely. Beküldött apróhirdetését készséggel közöljük. De tekintettel arra, hogy rendszerünknek megfelelően a hirdetés díja mindig előre fizetendő, sziveskedjék felkeresni lapunk ottani megbízottját str. Neagră 5. szám alatt, kinek egyszeri hirdetési díj fejében roo lejt kifizetni sziveskedjék. Mivel a szöveg nálunk van, csak erre az üzenetre kérjük hivatkozni. Megbizottunk értesítése után a hirdetés azonnal közzétesszük.

A népek legerősebb próbaköve

Irta Halász József

„A háború a népek legerősebb próbaköve”...
Mussolini.

1.

Most megint sokan és sokszor zenik a háború dicséretét. A diktátorok természetesen szólót fújnak s a kórus többi hangadói is leginkább diktátor-önjelöltekből vagy olyanokból kerülnek ki, akik csak nyerhetnek a háborún. Ez a jelenség ma nagyon is érthető. Madách Luciferje megmondja: „Nem adhatok mást, csak mi lényegem”... s a diktátorok és diktátorok lényege az erőszak és a vérontás. Békés, nyugalmas, teremő, alkotó korszakokban a diktátoroknak nincs keresni valójuk. Ők csak zürzavaros időkben találják meg a helyüket. A kavargó áradat hullámain sokszor fantasztikus magasságokba emelkednek...

Ha a németek Führere így beszél: „Ujra életre kell keltenünk a régi germán erkölcsöket... a mi őseink harcoskedvű férfiak voltak... azzá kell lennie ma is minden árja fajú németnek!”... ezekben a szavakban semmi abszurdumot nem szabad látni. Az ő szempontjából nézve, igazságot mond Tacitus bizonyosára szerint az ő-germánok valóban harcos, barbár, gyűlölködő emberek voltak, akik vérontásban, rombolásban, pusztításban lelték kedvüket. A nagyműveltségű hellének és később a rómaiak — noha emezek is értettek a kardforgatáshoz — idegenkedve és megvetéssel gondoltak rájuk... Krisztus embere: Faulhaber müncheni bitoros-érek nem minden irónia nélkül mondotta a germán ősről: „nem sok kérkedni valónk van velük. Csak romok jelzik egykori voltukat. Irott, tudományos és művészi emlékek nem maradtak utánuk”...

Igen, de Faulhaber Krisztus embere s békét, megértést és felebaráti szeretetet prédikál. Eppen ezektől a tulajdonságoktól idegenkedtek leginkább az ő-germánok. Kései ivadékaik tehát azért szeretnék száműzni a názáreti Mestert, mert nem tudnak mit kezdeni vele. Béke, felebaráti szeretet?... Lehetne-e ilyen igékkal átítatott nemzet fölött korlátlanan egy Hitler Adolf?...

2.

A latin ivadék Mussolini mondotta nemrég:

„A háború a népek életrealóságának legerősebb próbaköve.

A Duce jól tudhatja ezt. Csak végig kell járnia a hajdan: Róma utvonala: A Forum Romanum, a Capitolium, az Amfiteatrum és a többi egykor nagyszerű paloták romjai szemléltetően mutatják egy háboruskodó nemzet „életrealóságának” bizonyítékait.

Való igaz: a rómaiak sokat csatáztak — de egyebet is cselekedtek. Háborúik emlékeit régesrég eltemette volna az idő, ha tudományos, művészeti, irodalmi s legfőképpen építészeti alkotásaik nem őrzik meg jobbik hírüket. A hódító háborúk nyomán temérdek kincs özönlött Rómába, de éppen ez lett a vesztük. A „quiritesek” utódai elpuhultak és maguk helyett zsoldosokat küldtek a csataterekre. Évszázadokig germán, szláv és más barbár törzsekből rekrutálódtak a cészárok légiói. Bizony, nem ezeknek a harcain keresztül is-

merhetjük meg a latin nép életrealóságát. A vízvezetékek, a száz- és százkilométeres kövezet országutak, a templomok és egyéb középületek romjai perdöntőbb bizonyítékok.

3.

A görögök nem voltak katonás nép. Sőt megvetették a háborút és a katonáskodást. Egységes államot sem alkottak és mégis ezer és ezer jel szói az életrealóságuk mellett. Hellas lényege az évezredek távolas át töretlenül világít. Pedig a kényszer nem egyszer háboruba vitte őket is. Marathon, Salamis emléke ma is él, de csalódnék, aki — a görögségre pedig korszakfordulót jelentő — e háborúk nyomán akarná a görög nép igazi értékét lemérni. Homeros, Aischylos, Sophokles, Euripides, Aristophanes, Sokrates, Platon, Phidias, Praxiteles, Scopas, Appelles, Archimedes, Herakleitos, Perikles: irók, művészek, bölcselők, tudósok, államférfiak hatalmas alkotásai nyugóznak le bennünket még ma is és adják bizonyítékát a hellén nép csodálatos életrealóságának...

A kínaiak is idegenkedtek a háborútól. Különösen a régebbi időkben egyenesen lenézték a katonákat. Irodalmukban talán nincs is háborus ének vagy vers. De annál több költői irás dicsóiti a békés, alkotómunka szépségét. A nagy kínai-falat is tulajdonképpen azért emelték, hogy szilárd gátul szolgáljon a barbár hordák támadásai ellen s mögötte nyugodtan építhessenek, alkothassanak.

4.

Mert mindig és mindenütt úgy volt: építeni, termelni, nagyot, maradandót alkotni csak békés időkben lehetett. Perikles dicső országlása Athénban talán össze-vissza harminc-harmincöt esztendeig tartott, de amit a görög génusz ezalatt alkotott, az szinte az örökkévalóságnak szól.

Milyen végtelen magasságokba emelkedhetett volna az emberi szellem, ha a peloponnesosi háború el nem vágja a további fejlődés folytonosságát... Itáliában egyidőre ugyan új talajra talált Hellas szellemének virága. De Augustus aranykorának minden ragyogó eredményét eltékozolták a későbbi cészárok hadjáratai. A puritán erkölcsök leromlottak, zuhlott, hatalomvágyó, kapzsi lelkek romlásba vitték a nagy rahivatott latin népet. És a Hellas és Róma fénylő napjaira következő középkor ezeréves éjszakája alatt aludtak, mélyen aludtak a népek. Volt idejük a hadi dicsőségről álmodni.

5.

— A háború a népek életrealóságának legbiztosabb próbaköve, — hirdeti most a latinok egyik kései ivadéka.

Oh igen: hallottunk mi már ilyen szép beszédet. Sőt láttuk is a háború eredményeit. Mi, akik végigéltünk és végigszenvedtünk gyehenás pergőtűzeket, lovasezredek szörnyűséges attackjait, halálbajszolt emberbarmok szuronytámadásait, láttunk szétépett „Isten képmásait”, fitengő bellelkel táromlygó boldogtalan anyaszülteket s szemlélhettük meggyalázott asszonyok és szüzek gyötrődését, mi, igen, mi tudjuk, hogy a háború a népek nagyszerű próbaköve!... És mindenki, aki elszoruló szívvel látja az égi tornyosuló nyomor tobzódását, a millió és millió léépitett boldogtalan senyvedését — aki reménytelenül figyeli, hová zuhlilik egy generáció és nap, mint nap borzadva vesz hirt szülő- és rablógyilkos síhederek tetтейről, aki iszonyodva hallgatja az emberfarkasok gyűlölet-himnuszait, tudja, látja, hallja, tapasztalja: mit jelent a háború...

Ha izzad

keze, lába, hónalja

SUDEOL

Kapható: kenőcsöt használjon, drogueriában és gyógyszerésztérben.

hogy az rendszeresíthető legyen a rekord termések idejére is. A gyümölcsök szokvány szerint csomagolódók, akár vagonban, akár mintacsónánál kerül az aukcióra, illetve kiállításra.

Az aukción bor és pálinka is értékesíthető vagon tételben felhozva, vagy csak mintának. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt a Kolozsvári Tőzsde (iparkamara új bérpalota I. em.), vagy az Erdélyi Gazdasági Egylet (Kolozsvár, Andrei Muresan ucca 10. sz.). De felhívjuk az exportörök és kereskedők figyelmét is a szatmári auccióra, amely az EGE és Szatmári Kerületi Mezőgazdasági Kamara által okt. 6—10 napjain rendezendő mezőgazdasági, ipari és tenyészállat kiállítás ideje alatt fog megtartatni és az aukcióval és kiállítással kapcsolatban a CFR áru és személyszállítási kedvezményeket ad.

— KOLOZSVÁRI MŰVÉSZEK SIKERE. Fratta Géza, a kolozsvári származású kitűnő színészt és bonvivánt, aki a Magyar Színházban évekkel ezelőtt nagy sikerrel működött s legutóbb a szatmári színház operettbonvivánja volt, hir szerint az idei szezonra Parlagny Lajos kolozsvári nagyváradi társulatához szerződötték. — Dsida Aladárt, a Kolozsváron ismert széphangu tenoristát, aki — mint Mihályffy Irén tehetséges tanítványa — a legutóbbi énekvizsgán tünt fel a „Szép Galathea” daljáték Midas király szerepében, Szabadkay József szatmári színigazgató társulatához szerződöttette, mint operettbonvivánt.

— GYÜMÖLCSFAK, DISZBOK ROK ÉS CSERJÉK KÖZÖS BESZERZÉSE. Az Erdélyi Gazdasági Egylet az idén is közösen óhajtja beszerezni, kedvezményes ár és fuvardíj mellett a gazdák részére szükségelt gyümölcsfa csemétéket. Fei hívja ezért az érdeklét gazdákat és kerttulajdonosokat, hogy szükségletüket összeírni és az EGE. (Kolozsvár, Andrei Muresan ucca 10. sz.) címre beküldeni sziveskedjenek.

— ELGÁZOLTA A SZEKÉR. Fodor Lajos marosvásárhelyi fiatal legényt megvadult lova a szekérről letvetette és súlyosan elgázolta. A komoly belső zuzódásokat szenvedő fiatal legényt a mentők szállították a kórházba.

— ARANYMISÉS PAP ÜNNEPLÉSE NAGYVÁRADON. A nagyváradi Orsolya-zárda hatalmas parkjában ritka egyházi szertartás folyt le a napokban. Imrik S. Zoltán prelátnak-kanonok ünnepelte pappá szentelésének ötvenedik évfordulóját és a park lombos fái alatt felállított tábortól oltár előtt mondotta el aranymiséjét. Mindenki mezejent a megkapható ünnepségen. A város apraja, nagyja, aki a melegsivü főpap tiszteletű közé tartozott. Az aranymise befejezése után Biharmegye volt főispánja dr. Cziffra Kálmán, az egyházközség gondnoka köszöntötte megleg szavakkal az új aranymisés főpapot a város katolikusanak nevében. Imrik S. Zoltán megható szavakkal köszöntötte a lelkes ünneplést.



„PRIM”
a jelenkor
legtökéletesebb
fémtisztítója
Kapható mindenütt

Trágyadomra kerül négy vármegye gyümölcs termése, mert nincs beszerveze az értékesítés

(KOLOZSVÁR.) A kolozsvári tőzsde okt. 6—10 napjain Szatmáron gyümölcs- és boraucciót rendez. Elsősorban is a gazdaközönség figyelmét tartjuk szükségesnek az aukcióra terelni. Szilágy, Szolnok Doboka, Máramaros vármegyék gyümölcstermelése messze földön híres. Állandó a panasz, hogy a gyönyörű, ilbatos fajalmákat szarvasmarhákkal, sertésekkel takarmányoztatják fel, vagy

szekér számra hordják trágyára. Az aucció célja, hogy a gyümölcsöt vagonba rakva, vagy megmintázva tárja a bel- és külföldi kereskedők és nagyközönség elé. Az árut a vevő a vételkor azonnal fizeti. Vitás esetekben a tőzsdei bíróság dönt a hozszadalmis és költséges pereskedések helyett. Elsősorban tehát a gyümölcstermelő gazdaközönség érdeke, hogy nagy számban vegyen részt az aucción.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Lg. kisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Apróhirdetéseket az napi megjelenésre d. e. 11 óráig lehet feladni.

APRÓHIRDETÉSEK UTÁN ÉR.

DEKLÓDOK SZIVES FIGYELMÉBE! Kérjük, hogy egy telefoni, mint személyes **kérdezősködések**nél a hirdetés számát bemondani, valamint a jelíges hirdetésekre ajánlatukat és címüket levélben beadni sziveskedjenek.

LEVELEZÉS

Jó konyha, Erős akarat, Német Freulein, Előnyös havi törlesztés jelígekre levelek vannak a kiadóban.

KÜLFÖLDI tanulmányutamról hazaérkezve, angol, francia női **DIVATSZALONOMAT** új helyiségben **P. MIHAI VITEAZUL 39.** sz. alatt megnyitottam. Szives pártfogást kér Mandel-szalom. (5183)

FODRÁSZ, 34 éves román, Temesvárhoz közel házam, Kolozsvárt fodrász-üzletem van, feleségül vennék olyan nőt, ki fiamnak is szerető anyja lenne, vallás és hozomány nem számít. Levelek „Bánáti” jelíge a kiadóba. (5349)

CONTRA 802. Nu te-am uitat si nu te uit niciodată. Cs. 802. (5360)

FIGYELEM! Ha jövőjére, üzletmenet, szerelem, válás, peres ügyek stb.-re kíváncsi, keresse fel az ország legjobb jósnőjét, ki igazmondásairól híres. Regele Ferdinand 129. (5377)

ADÁS-VÉTEL

MOTORKERÉKPÁR „Armor” kétkapcsolós üzemképes (új dugattyú, gyűrűkkel) ötezer lejért eladó. Érdeklődni: Macavei 12. sz. 1-3 óra között. (5277)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

IGEN OLCSON ELADÓ ötlakásos ház szentpéteri templom közelében. Viz, villany. Évi tiszta jövedelem huszezer lej. Van konverziós adósság is. Cím a kiadóban. (5349)

ELADÓ egész modern finom kivitelű diógyökér ebédlő és kombinált szekrény. Műasztalos, Str. Poeta 2. (5247)

KIFOGÁSTALAN állapotban levő „Fiat” autó típus 503. eladó. Érdeklődni Str. Cloșca 8. (5322)

NAGYGYÖMÖLCSŰ EPERPALÁNTÁK száza harminc, ezreketőszáz lej. Dorobantilor 118. (5324)

Nagyenyedi **MAÁR-FÉLE** gyümölcsfák megrendelhetők Tóthnál, Dorobantilor 74. Ugyanott **EPERPALÁNTÁK** több fajban olcsón kapható. (4954)

NAGYOBB telek szoba konyhával családi okok miatt minden elfogadható áron eladó. Str. Pata 145. Ügynökök díjazva. (5208)

FEDELESKOCSI, keveset használt egy és két ló után jutányosan eladó. Str. Brâncoveanu 44. (5320)

ELADÓ HÁZ: 3 szoba, konyha, fürdő-, előszoba, pince, 220.000 lej. Adómentes. Feleacului 2. (Fűszerüzletben). (5272)

ZONGORA, fekete rövid kereszt-húros fémszerkezetű sürgösen eladó. Farkas, Str. Grui 40. (5277)

ELADÓ a Szopori-úton 2 szoba, konyhás új téglaház terjedelmes kerítél 65.000 lejért. Fizetés meg egyezés szerint. Értekezni: Strada Pata 124. Ugyanott egy vadonatúj Singer sülyeszíró varrógép 6500 lejért eladó. (5293)

„Ursus” büffé

P. Unirii 19. Telefon 611.

A gyulafehérvári róm. kath. püspökség legfinomabb **fajborai:** rózsamái, rajnai rizling és gáldi kifogástalan minőségben, **kicsiben és nagyban** a legjutányosabban csak itt kaphatók.

Ehrlich Ernő, egyedárusító. Ugyanott legprimább házi érett szászszalonna is kapható.

ELADÓ a tisztviselő telep tetején házhely. Értekezni str. Minerilor 56., ahol egy családi ház eladó. (5286)

FORD luxusautóra csukott karosszéria kerestetik. Cím a kiadóban. (4061)

ELADÓ URILAKÁS falu közepén szép udvarral, nagy kerttel, gazdasági épülettel, Kolozsvárra jó összeköttetéssel. Cím a kiadóban

VILÁGOS, keveset használt hálszoba eladó. Str. Jasiilor 7. (5355)

ELADÓ adómentes bevezetett vendéglő több lakószobával, melléképületek, pince, víz, villany, gyümölcsös, kert. Piachoz közel. Ára 170.000 lej. Axente Sever 15. (5356)

ELADÓ olcsón világos szekrény, politurosz ágy, vaságy, kaszten. Str. Cipariu 18. (5363)

ELADÓ a lóvásártér 6. számú telek, közvetlen a malom mellett. Értekezni helyben. (5369)

ELADÓ 10 méteres épület faanyaga, szilvás kádak, hordók, timár hordók. Jazului 30. (5366)

HATHENGERES Chevrolet csukott luxusautó eladó. Poszlernél, Regele Ferdinand 3 (5372)

HASZNÁLT férfi ruhákat magas áron veszünk. „Dorotheum”, P. Unirii 22. (5357)

MENTŐSORSJEGY HUZÁSA SZEPTEMBER 9-ÉN. ECONOMIA S. A. SUCC. CLUJ, Piata Unirii 23 (5259)

250 KG. napi termelésre berendezett enyvgár minden elfogadható árért eladó. Bővebbet Regele Ferdinand 102. (5312)

VESZÜNK-ELADUNK: patefonokat, lemezeket, dísz tárgyakat, butorokat. Jelentse be, ha van eladó tárgya. „PAX” üzlet Cluj, Cal Victoriei 6. (5367)

JAVITOTT és tisztított férfiruhák bélikabátok, felöltők félingyen kaphatók „Dorotheum”, P. Unirii 22. sz. (5358)

KÉTKERÉKŰ taligát keresek megvételre. Cím a kiadóban. (5291)

ELADÓ teljesen újkarban egy olaszperzsa ebédlő vagy háló szőnyeg szép mintában. Ugyanott 2 prima plüss sezlonterítő elköltözés miatt. Piata Mihai Viteazul 39. sz. emelet, ajtó 3. (5345)

ELADÓ irodaberendezési tárgyak: Wertheimkassza, íróasztalok, aktaszekrények, stb. Érdeklődni str. Bratianu 47. emelet. (5344)

EGY kevéssé használt, modern ebédlőszekrény és vitrin, esetenként komplett ebédlő megvételre kerestetik. Jelíge „Modern” kiadóba. (5343)

ELADÓ HASZNÁLT cserép **DÁNIEL-KÁLYHÁK.** Str. Neagră 3. (5308)

FAJALMA, körte, szilva, diótermés kertből nagy tételben szedetre eladó. P. Unirii 12. (5114)

TOALETT TÜKRÖT kőrisfából keresek megvételre. Címeket „Jókarban” jelíge a kiadóba. (5340)

EGY complet főúri ebédlő eladó 2 fotel és dívány is. Str. Iuliu Maniu 1. II. 1. (5341)

RÉZÜST paradicsom és szilva-főzre kiadó. Nagy mérleg eladó. Értekezni: Fischer Lisztüzlet, Reg. Ferdinand 28/a. (5342)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ üzlethelyiség. Jelenleg engros sóraktár, volt **mészárszék.** Voievodului 3. (5348)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. C. Motilor 81. (5297)

SZIMPATIKUS urifinnak külön bejáratu butorozott szoba olcsón kiadó. Str. Ilie Macelar 17. (5305)

FORGALMAS helyen fűszerüzlet és korema azonnal kiadó. Grigorescu 114. (5204)

EGY fél üzlethelyiség, esendes műhelynek, vagy raktárnak, főtér mellett kiadó. Cím a kiadóban. (5246)

EGY üres szoba kiadó szept. 1-re. Dragalina 8. (5239)

ELEGÁNS szoba és konyha Budai Deleanu 2a. kiadó. (5374)

AZONNALRA kiadó különálló telek, 4 szoba, konyha, mellék helyiségekkel. Str. Oșanu 76. Két szoba különbejáratu. (5376)

KIADÓ egy szoba, konyhás lakás erkéllyel, azonnalra. Értekezni: Gólya-árbólzben (5373)

LAKÁST KERES

BÉRBE keresek kisebb családi házat, külön telken. „Iparos” jelíge a kiadóba. (5365)

3-4 SZOBAS lakást keresek októberre. Cím a kiadóban. (5349)

MAGANYOS urinőnél butorozott szobát keresek. „Állandó” jelíge a kiadóba. (5316)

ÁLLÁST KERES

ROMÁN-MAGYAR nyelvtudással, irodai gyakorlattal bíró urileány alkalmazást keres irodában pénztárnál, orvosi rendelőben, stb. Cím a kiadóhivatalban. (5310)

PERFEKT szakácsné állást keres, klinikán, tiszti konyhán, vagy intézetben. Cím: Pohl István né Str. Chintaului 17. (5347)

ISKOLÁZOTT izr. árvaleány elhelyezést keres üzletben vagy háztartásban. Cím a kiadóban. (5280)

AZ ÖSSZES gőzgépekről, kazánokról és gőzmotorokról vizsgázott géplakatos és soffőr állást keres. „Gépész” jelíge a kiadóba. (5362)

TÜZŐ és ragasztónő állandó munkát keres. Leveleket „Szorgalmas” jelíge a kiadóba kérem. (5350)

ÁLLÁST KAPHAT

ROMÁN-MAGYAR nyelvet bíró kiszolgálóleány felvétetik, ki könyvkereskedésben már volt, előnyben részesül. Anca (könyvkereskedés). Regina Maria 43. (5351)

KÉT tanulót felvesz a Soltész-cukrászda, Calea Victoriei 4. (5282)

GYAKORLOTT horgolónők jelentkezzenek kedd d. e. 11-1-ig „Lady” Str. Tunarilor 4. (5303)

PERFEKT szabásznő fix fizetéssel és ügyes, szakképzett varrónalányok felvétetnek. Érdeklődni Str. Cloșca 8. (5321)

JÓLFŐZŐ szakácsnő felvétetik. Str. Motilor 6. Vendéglő. (5334)

JÓMUNKÁS borbélysegéd azonnali belépésre kerestetik, ki ondo lálni is tud, előnyben. Fizetés érdem szerint. Soher, Cămpia-Turzii—Aranyosgyéres. (5325)

TANULÓLEÁNYT azonnalra felvesz férfi fehérműszalon. Regele Ferdinand 5. (5259)

KERESEK gyakorlott tűzőnőt, ragasztáshoz is értsen. Piata Mihai Viteazul 16. (5384)

RESZELŐVÁGÓ segéd ráspolymunkára és fiatal lakatos segéd azonnal állást kaphat. Cím: Kolozsvár Cal. Trajan 20. (5375)

KÜLÖNFÉLÉK

KERESÜNK azonnali belépésre fiatal lehetőleg nőien vizsgázott mozdonyvezetőt erdei iparvasutrozz, aki a román nyelvet tudja. Ajánlatokat részletes személyi leírással és előbbi szolgálati helyeinek megjelölésével „Iparvasut” jelíge a kiadóba kérünk. (5339)

ÚJ TEMETKEZÉSI VÁLLALAT „Pietas” a legolcsóbban temet. Reg. Ferd. 120. (5309)

(Folytatása a negyedik oldalon.)

Váradai Aladár

híres kabaré társulatával Clujra érkezett és a gyönyörű és barátságos

Grand

étterem kerthelyiségében, a Magyar Színházzal szemben, minden este 9 órától kezdve változatos világvárosi műsorral szórakoztatja a tisztelt közönséget

Családi műsor.
Prima borok.
Szolid árak.
Azuga sör.

Urak!

Kalapot is vásárolhatnak már SIPOS harisnya, kötött és rövidaru, uri és női divatüzletében. Ügyeljen a címre!

SIPOS,
Calea Regele Ferdinand 8. sz. „Takarékosság” r.-t. bevásárlási helye.

H I R E K

Felölős szerkesztő és laptulajdonos
MAYER ANTAL

Nyomatott a MAYER-NYOMDA
körforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Szeptember 2. Róm. kath.
István, Rebeka, Prot. Olga,
Stephan, Gör. kath. Máté, Mamant Ioan
1935. I. sz. 22. Elul Ki-Thovo.

JÓESTÉT!

HIRDETÉS

— Képzeld, elveszett a farkaskutyám.
— Hirdesd meg az újságban.
— Ostobaság. A kutyám nem tud olvasni...

MILYENEK A NŐK?

20 éves sejtelmes Ázsia.
30 éves forró Afrika.
40 éves mesterkélts Amerika.
50 éves forrongó Európa.
60 éves kietlen Ausztrália.

TANULMÁNY

Vidéki apa: Na, mit tanulál, fiam, Kolozsváron?
Diák: Megtanultam — adósságot csinálni...

Az autóverseny eredményeinek hibaigazítása

Lapurk első oldalán a kolozsvári autóverseny eredményét elírásból felszerelték. A verseny helyes eredménye a következő: A csillagturát, amely a főverseny képezte, Misu Sontag 8 hengeres Ford kocsival Bukarest, nyerte. 2. Fabinyi László Citroen, Cluj. 3. Weisz Márton Ford-Baby, Cluj. Az abszolút sebességi versenyt, amely a csillagversenynek egyik ága volt, Sirlinger Maris Dodge kocsival nyerte. 2. Pop Stefan Cluj, 3. Weisz Márton Ford-Baby, Kolozsvár.

Lapunk első oldalán levő cm³ kategória eredmények változatlanul maradtak.

Holnap a hegyversenyt tartják meg.

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint tulnyomóan derült idő, futó záporosókkal, várható. A hőmérséklet továbbra is meleg marad.

— **INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK.** Ezen a héten a következő gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna (Unirii-tér); Hy (Regele Ferdinand-ut), Sotropan gea (Mihaiu Viteazul-tér), Viktoria Emil (Stefan Cel-Mare-tér).

— **DR. FEDER** bőrgyógyász a nemibetegségek szakorvosa hazaérkezett és rendelését újból megkezdte Calea Regele Ferdinand 70. szám alatt.

— **EGYÉVES KERESKEDELMI TANFOLYAM** kezdődik szeptember közepén. Felvilágosítást ad és tájékoztatót küld az igazgatóság: Cluj, Str. Ion Miorescu 22.

Leszerelték a rohamosztagosok kétharmadát

(BERLIN.) A Felor félhivatalos angol távirati ügynökség jelentése szerint Hitler minden erélyes eszközt megfélemlőnek talál, hogy a személye ellen támadt rohamosztagosokat megbüntesse. Eddig a rohamosztagosok kétharmadát szabadságolták. Berlinben néhány hónappal ezelőtt még 200 ezer barnainges szaladgált, számuk ma alig éri el az ötvenezret.

Hitler azzal akarja elvenni kedvét a régi rohamosztagosoknak a továbbszolgálatától, hogy rendkívül megszorította a szolgálati szabályzatot.

HELYET AZ ÖREGNEK!

(BERLIN.) Ley, a német Munkahivatal teljhatalmu elnöke, tegnapi

rendeletet adott ki, amelyben utasította az összes munkaadókat, hogy

huszonöt éven aluli munkásait haladéktalanul bocsássák el szolgálataikból s helyükbe idősebb és nő munkanélküli egyéneket vegyenek fel.

A rendelet alól kivételt képeznek a fűrészvállalatok emberei, a mezőgazdasági munkások és tengerészeti segéderő, valamint az internáló táborok felügyelői, a volt frontharcosok, a Reichwehr volt tagjai, a nemzeti szocialista párt vezető egyéniségei. Azonban ezek is

csak abban az esetben, ha házasok.

Moldova réme, Coroi halállal fenyegetett meg két igazgatót, ha nem fizetnek ké milliárd lej

(BUKAREST.) A buhusi posztógyár két igazgatója tegnapi zsarolólevelet kapott Coroiutól, a rettegett banditától. A levélben a haramiavezér utasítja a két igazgatót, hogy megadott időben, megjelölt helyen

tegyenek le kétmilliárd lejt, mert ellenkező esetben halál fia.

A rendőrség erélyes intézkedéseket fogantatosított a két posztógyári igazgató védelmére.

Szaharát „varázsolt a városi közigazgatás Krizbai János híres uccájába

Szomjan halhat és leéghet az egész ucca a bölcs intézkedés miatt

(KOLOZSVÁR.) A Marasesti-ucca közvetlenül a vágóhid közelében húzódik el. Békés polgárok lakják, akik nehéz verejétkkel fizetik az állami és városi terhekből rájuk eső részt. Ezzel szemben nem kívánnak egyebet, mint megértést és panaszaik meghallgatását az illetékesektől. Tavaly az volt a kérésük az akkori polgármestertől, hogy

nyáron gyakrabban öntözzék az uttestet, mert óriási forgalom bonyolódik le a városnak ezen a részén, különösen vasárnapokon, úgy, hogy a járművek által felkavart porfelleg a szaharára emlékeztet.

A polgármester ekkor biccentett a fejével, ami azt jelentette, hogy minden úgy lesz, ahogy kívánják. Végül azonban mégis úgy történt, ahogy a polgármester akarta. Nem és nem! A lakók mai napig sem tudnak megfelelő módon szellőztetni forró nyári

napokon és

istenkísértés végigmenni az uttesten az apostolok lován közlekedő naiv léleknek.

Hogy a szaharai állapot teljes legyen,

a vizmű négy nap óta nem szolgáltat vizet a Marasesti-uccának,

amely egykoron még Krizbai János zengzetes nevét viselte. Am a szaharában van oázis, de a Marasesti-uccában az sincs, mert a fontos közszükségleti cikkek számító H₂O-t sehol se lehet feltalálni. Összeesküvés-e ez a közigazgatás részéről az ucca lakói ellen, vagy mi a szösz, nem tudjuk, annyi azonban bizonyos, hogy

a lakók csöbrökkel-vödörökkel felszerelve kénytelenek a hetedik uccából hordani a vizet napi szükségletük ellátására.

Vizdíjat ezzel szemben kutyaköte-

FIGYELEM!

Tíz finom cigareta elegáns csomagolásban
12 Lei
A CIGARETTA NEVE?

UNIREA

12 lejért 10 UNIREA cigarettát kaphat szép dobozba csomagolva. AZ UNIREA CIGARETTÁK nikotinmentesítve vannak, szopók nélkül, alakjuk nagy és elegáns. AZ UNIREA CIGARETTÁK megőrzik illatukat és egyesítik magukban a legfinomabb cigaretták ízét és aromáját, amellyel, hogy NIKOTINMENTESEK.

SZIVJON UNIREA CIGARETTÁT!!

lesség fizetni. Merje csak valaki megkockáztatni, hogy ne fizessen!

Hát ilyen szaharai állapot van a Marasesti-uccában!

Felborult egy japán folyami gőzös, kilencvenhét utas odaveszett

(LONDON.) A mandzsú-koreai határon tegnap este borzalmas katasztrófa történt. A Taiu-Unarum japán gőzös, amelynek fedélzetén 150 ember tartózkodott, ismeretlen okok miatt felfordult. Az utasok közül 97-en a hullámsírban lettek halálukat.

Megkezdik a cselédbejelentések ellenőrzését

A kolozsvári rendőrség cseléd-ügyosztályán másfélezerrel több cselédkönyv hever kiváltképpen, amelyeknek tulajdonosai minden bejelentés nélkül szolgálnak. Azonkívül megállapítást nyert, hogy nagyon sokan vannak, akik faluról bejövve helybe állanak anélkül, hogy a hatóságok részéről ellenőrzés alá lehetne venni őket és akik ezáltal számos esetben okoztak apróbb-nagyobb kellemetlenségeket munkaadójuknak.

Ezeknek a tarthatatlan állapotoknak akar véget vetni a cselédbejelentő hivatal főnöke, mikor felhívja a cselédtartók figyelmét arra, hogy e hó 3-án megkezdik a cselédbejelentések legszigorubb ellenőrzését. Mindazokat a cselédtartókat és cselédeket, akiknek cselédbejelentésük nincs rendben, 1000—1000 lej pénzbüntetésre büntetik.

Hétfőtől kezdve a bejelentőhivatal is folytatja a személyazonossági igazolványok ellenőrzését, amiknek kiváltását újból — a nagy munkatorlásra való tekintettel — szeptember 10-ig hosszabbította meg a rendőrség.

— **LEFOGYNIVÁGYÓK RÉSZÉRE** hatásos hollywoodi fogyókúrarendszert közöl a „Magazin”. Rajnay Tibor színházi és társadalmi hetilapjának legfrissebb száma, amely érdekes tartalommal 4 lejért minden trafikban kapható.

— **HAMOS ÁLLATOK, SZEKEREK, BICIKLIK KATONAI ELLENŐRZÉSE.** A kolozsvári hadkiegészítő parancsnokság szeptember 1-én megkezdte ügy Kolozsmegyében, mint a város területén a hámos állatok, kocsik, szekerek, biciklik és kampos- és szögesdrótók sorozását. A hadkiegészítő parancsnokság mindenképp figyelmeztet, hogy ez a sorozás nem más, mint a fentemlített dolgok rendes évi ellenőrzése és nem szolgáltat okot a közönség megrémítésére. A fenti dolgok összeírását egy ellenőrzőbizottság végzi, amely bizottságnak mindenki köteles — büntetés terhe alatt — a valóságnak megfelelő nyilatkozatot adnia.

Iskolai egyenruha anyagokat

fiú és leányok részére csakis a **legolcsóbb forrásnál** vásároljon az

A. B. C.

olcsó textiláruházban, Cluj, Strada Gen. Neculcea 1.
(volt Korniss-utca).

Háborúról szó sem lehet - mondja egy japán excellenciás ur - de a jelek szerint állig fegy- verben áll a két nagyhatalom

(BUKAREST.) A világsajtóban napról-napra egymásnak élesen el-
lentmondó hírek kerülnek a nyilván-
osság elé. Ezek a hírek az utabban
a világpolitika homlokterébe ke-
rült: végsőkéig kiélezett japán-
orosz feszültségről számolnak
be.

Abban valamennyien megegyeznek,
hogy Japán és Oroszország között
elkerülhetetlen a háború, anélkül
ellen-
tétüket másképpen nem tudják lekö-
szöríteni.

Egyik vezető román lap munka-
társa a legilletékesebb fórumhoz,
Japán teljhatalmu romániai megbí-
zottjához, Puita japán követéhez for-
dult a rendkívül kényes ügyben fel-
világosításért.

A JAPAN KEGYELMES UR INTERJUT AD

A nagykövet fájának jellegzetes
mosolyával fogadta az újságírókat:

— Háború Japán és Oroszország
között? Semmi ok nem kényszeríti a
japán kormányt ilyen akcióra. A
Szovjet és mi közöttünk nem létezik
olyan komoly ok, amely a fegyveres
beavatkozást előidézhethetné...

— És a mandzsuriai vasutak orosz
tisztviselőinek letartóztatása?

— Mandzsúria független állam.
A hatvan szovjet tisztviselőt
kommunista propaganda miatt
tartóztatták le.

Tény azonban az, hogy jelen pillá-
natban a szélsőkeleti vasutak ügyé-
ben folytatott japán-orosz tárgyalá-
sok holtpontonra jutottak.

Az újságíró következő kérdése:

— Milyen szemmel nézi Excellen-
ciád az európai saitonak a szélsőke-
leti feszültséghez fűzött kommentá-
rait?

EURÓPAI ÉRDEKEKKEL MAGYARAZOM...

— Európának minden érdeke meg-
van arra, hogy a szélsőkelet felé ves-
se tekintetét. A közvélemény előtt
kiélezi a japán-orosz konfliktust,
hogy elterelje polgáraik figyelmét
az európai zavaros politikai helyzet-
ről. Ilyen irányban nagyon sok euró-
pai állam van érdekelve.

A legkényesebb kérdés Angliára
vonatkozott:

— Ebben a kérdésben milyen sze-
repet játszik Anglia. A szigetország
ugylátszik,

titkos szerződésben van és ro-
konszenvezik a japánokkal.

A nagykövet válasza teljesen rávilá-
git a mindenkori Anglia mindenkori
álláspontjára:

— Angliának nagyon sok súlyos
érdekeltsége van a Távolkeleten: In-
dia, Kína, Tibet. Tehát nagyon okos
lesz... Politikája szemléldésre szo-
ritkozik csupán:

Nem nyilatkozik, nem fedi fel
ütőkártyáit, hanem bevárja az
alkalmas pillanatot, amikor —
természetesen a saját maga ja-
vára — közbeléphet.

A KINAI—JAPAN HABO- RU — CSAK JÁTÉK...

— Emlékszik Excellenciád, hogy
Kína az utolsó hetekben nagy hadi-
anyag megrendelést tett Olaszország-
ban?

— A kínai-japán konfliktusok már
régóta gyerekjáték számba mennek.
A fegyverkezésnek semmi fontossá-
got nem szabad tulajdonítani...

ÉS AZ EGYESÜLT ÁLLA- MOK?...

— Az amerikai világlapok szerint
a csendesóceáni egyeduralom kérdé-
sében éles ellentétek törtek ki Japán
és az Egyesült Államok között...

— Ezt nem állithatnám... hogy
ilyen konfliktus kitörhessék.

ához elsősorban a washingtoni
tengerészeti szerződés felmondá-
sa szükséges...

Nagyon meg kell gondolni annak,
aki ilyen kijelentést tesz...

A teljhatalmu japán megbízott ki-
jelentései csak úgy csöppögnek a bé-
ke-szellem megnyilvánulásaitól. Nem
kétekedünk benne, hogy Puita be-
állításai jóhiszeműek voltak, de meg-
gondolkoztat bennünket az a tény:

Miért küldött ma reggel Japán
újabb hetven hatalmas bombavetőt
az orosz területek felé, ha csakugyan
a béke szellemében akarja megoldani
a távolkeleti konfliktust.

Uránia-Mozgó megnyitja az őszi szezont és bemutatja:

Stan és Brad szárazdajkák

a közkedvelt komikusok legújabb szenzációs vígjátéka, jobb mint
a FRA DIAVOLO. Műsoron kívül: ELSŐRANGU PÓTKÉP.

Régi római kincses várost ástak ki Déva mellett, csak az a kár hogy a föld felett ilyenek nincsenek

(DÉVA.) A „Jóestét!” megírta,
hogy Sarmisegetuza romjait most
tárják fel az archeológusok, egyete-
mi hallgatók segítségével. Traianus
császár telepesei építették valaha
nagy fényvel a gazdag várost.

amelynek falai között luxus és
a jólét uralkodtak több, mint
kétezer esztendővel ezelőtt.

Messzevidékről hozott márványból
épültek a paloták, a kincsesház
arannyal és ékszerekkel volt telve, a
telepések, a gazdag uralkodó szép
jómódu életet éltek. Sarmisegetuza-
ban, amelyet erős várfal vett körül,
ciszternák voltak, volt vízvezeték és
nem hiányzottak a római városok
legfontosabb alkatrészei, a Forum és
az Amphiteatrum sem.

Daicovici professzor, aki az ásata-
sokat vezeti, elmondotta, hogy
324 ezer négyszögletes volt a
várost körülvevő fal, amely két
méter vastagságban épült.

A falakon kívül is voltak magán-
épületek, az idegenek villái és az ide-
genek templomai. A városban volt a
kormányzó palotája.

az előkelőségek kényelmei, a köz-
épületek, templomok, a Forum
és Amphiteatrum.

Széles, jólkövezett utcái voltak,
az őskori városnak. Ezeknek körvo-
nalai is most kerülnek elő a két év-
ezrede rátelepedett földréteg alól.

1800 esztendővel ezelőtt, Dece-
bál idejében, földrengés pusztí-
tott ezen a területen és a büsz-
ke várost elnyelte a föld.

Nem sülyedt jelentékeny mélységbe,
ugy, hogy nagy részét ki tudják ás-
ni. Az ásások rendkívül értékes
aadtokat juttatnak a tudománynak,

A római építkezés stílusa és szo-
kásai jól megfigyelhetők,

hiszen tudott dolog, hogy a vidéki
különösen a telepés városokat, telje-
sen római mintára építették.

Megtalálták
a régi kincstár épületét is, föld-
bevéjt, sokméteres, vastag fa-
lakkal övezett, szinte megköze-
líthetetlen hely volt a kincstár,
amelyet katonák is őriztek.

A kincstárban azonban aranyat,
vagy értéket már nem találtak. A
professzor valószínűnek tartja, hogy
az évszázadok során már voltak itt
feltárások és a felhalmozott aranyat
és ékszereket, sajnos, elődeink vették
birtokukba.

Az ásások közelében sátorlábort
áll, itt élnek a diákok, akik minden
munkát maguk végeznek, hogy fel-
tárják egy régen eltemetett város cso-
dáit.

A külföld is nagy érdeklődést mu-
tat az ásások iránt és több tudós
érkezett az ásások színhelyére.

A VILAGBAJNOK MAGYAR
VIZIPÓLÓBAJNOK ma mérkőzik
Párisban Franciaország legénységé-
vel. A vizipólómérkőzés előtt uszó-
verseny lesz, amelyen a legjobb ma-
gyar és francia uszók indulnak. Nagy
érdeklődés előzi meg Taris és Csik
Ferenc találkozását a 100 méteres
gyorsuszásban.

SPORT

1:1-re áll a magyar-jugo-
láv Davis Cup mérkőz

(BUDAPEST.) Tegnap kezdő-
meg a Margit-szigeti pályákon
magyar-jugoszláv Davis Cup
mérkőzés. Staub Elek játszott a
meccset a szerb Palladával, akit
lepő biztonsággal 6:0, 6:1, 6:4 ará-
nyban legyőzött. A következő mec-
cseten Gabrovitz játszott Puncseccel.
szerb játékos nagy meglepetésre
6:1, 7:5, 6:3 arányban győzte a
ratlanul gyenge formát mutató Ga-
brovitz fölött.

Ma a gróf Zichy, Ferenczy-
lada, Puncsec páros mérkőzést bo-
litják le, ami kihatással lehet a ve-
dő eredményre. Az elsőnap versen-
y után a mérkőzés 1:1-re áll.

EUROPA VITORLAZÓ BA-
NOKSÁGAI most rendezik
Worthi-tavon. A III. forduló ur-
Ausztia vezet, 2. Magyarország,
Olaszország, 4. Franciaország.

Hungária-Ujpest derby a magyar ligabajnokságban

(SIÓFOK.) A napokban indul
Balatonkőrüli kerékpárversenyt,
amelyre eddig 200 versenyző jelen-
tette be részvételét. A jövőnap
versenyen olasz, cseh, francia, német,
osztrák, jugoszláv, bolgár, dán ve-
senyzők indulnak a magyarokon
kívül.

A KOLOZSVÁRI KAC szeptem-
ber 7., 8. és 9-én rendezi ország-
tenniszversenyét a kéttornyú refo-
mátus templom mögötti KKE-pa-
lyákon.

KISORSOLTÁK A NEMZET-
BAJNOKSÁG MÁSODIK FORDU-
LÓJÁT. A bukaresti labdarúgószó-
vetség tegnap esti ülésén kisorsolták
a Nemzeti Bajnokság második fordú-
lóját, amely szeptember 9-én esede-
kes. A sorsolás eredménye a követ-
kező: Kolozsváron Universitatea-
Gloria, Bukarestben NAC—Unire-
Tricolor, Nagyváradon Crisana—Ri-
pensia, Temesváron Kinizsi—TAC

Hatalmas külföldi mezőny indul a Tour de Balaton!

(BUDAPEST.) A magyar profi
ligabajnokságban teljes fordulót jár-
szanak vasárnap. Részletes műsor a
következő: Hungária—Ujpest, Fe-
rencváros—Phöbus, Budai 11—Boc-
kai, Soroksár—Kispest, Szeged—At-
tila, Somogy—III. ker.

A MAROSVÁSÁRHELYI MSE
vasárnap országos versenyt rendez a
legjobb uszók részvételével. Valószí-
nű, hogy a kitűnő vásárhelyi uszók
a rekordok egész sorát fogják meg-
dönteni.

BUKAREST LEGJOBB BIRKO-
ZÓI vasárnap este Nagyváradon
mérkőznek a Törökvs birkozóival.
A verseny külön érdekessége az, hogy
azt szabad téren, villanyfény mellett
rendezik meg.

POLGÁRRAL A CENTERBEN
áll ki vasárnap a Ferencváros a Phö-
bus ellen. Az összeállítás a követ-
kező: Háda, Korányi, Papp, Laky,
Sárossy, Lázár, Tancsis, Székely, Pol-
gár Toldi, Kemény.

Nagy ünnepekre ruhafestés vegytisztítás megkezdődött a torlódás elkerülése végett az „UNIO”-nál Telefon 877. - Hívásra autónk házhoz megy

A marosvásárhelyi képzőművészeti szabadiskola

(MAROSVÁSÁRHELY.) Egyszerű, közvetlen, póznélküli ember. S ahogy beszél, még inkább megerősödik a hallgatóban az az érzés, hogy Ciupe Aurel festőművész, a marosvásárhelyi képzőművészeti szabadiskola vezető tanára értékes egyéniség. Művészetről, művészeti oktatásról s e tárgy körébe tartozó egyéb szakkérdésekről esik szó.

— Igen bizony, Marosvásárhely a saját erejéből, minden állami támogatás nélkül tartja fenn a képzőművészeti szabadiskoláját — mondja s büszkén teszi hozzá: — Ilyenfajta intézmény a nagybányai hasonló iskolával együtt összesen csak kettő van egész Romániában.

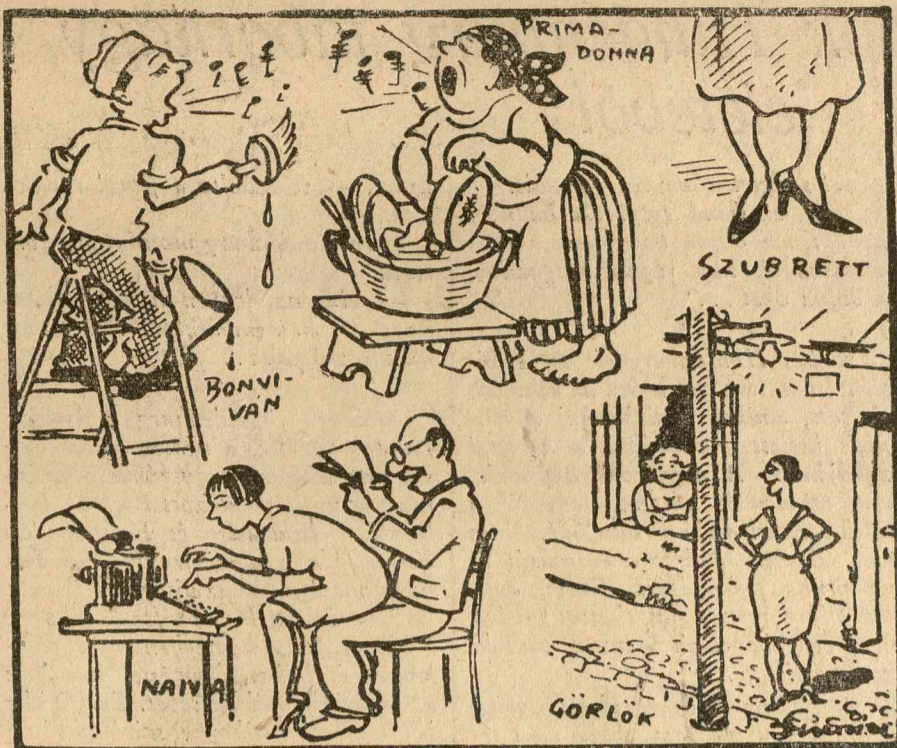
Marosvásárhely város vezetősége gavalléros kézzel sietett felkarolni a művésziskolát. Vezetője vagyok az intézménynek és egyúttal a városi képtár gondnoki tiszttségét is betöltöm. Egészen elsőrendű kollekciónk van a képtárban.

Munkácsy, Lotz, Ferenczy, Paál László, Réthy István és több más kiváló magyar mesterről nem is beszélve, jónéhány román festő is különösen szobrászművész szerepel alkotásival.

Közöttük Medrea Cornél, Paciurea, Oszkar Han, Onofrei Mihál, Artachio, Buneseu és mások. Marosvásárhelynek ezen a téren sincs szegyenkezni valója.

— Az iskoláról mondjon valamit, — kérem a kitűnő festőművészt.

— Öt éves tanfolyamu a képzőművészeti szabadiskola. Huszonöt tanítványunk van. Az iskola egyébként a gyönyörű Kultur-palota legelső emeleti helyiségeiben van. Megfelelő tantermek, elsőrangú képtár, sok ezer kötet-



Szinigazgatók mondják: Nem baj, ha a régi jó színészek mind elmennek, marad még Erdélyben bőven jó anyag.

tel rendelkező könyvtár és egyéb olyan lehetőség áll rendelkezésére az iskolának, amely feltétlenül biztosítja a teljes gyakorlati és művészi kiképzés lehetőségét.

— A tanítványok között akad-e különösebb tehetség?

Felderül az arca, mikor válaszol: — Tanítványaimnak csaknem mindegyike sokat ígérő tehetség. Szépszámmal vannak közöttük kisebbségi nemzetiségűek. Ezek is igen izmos tehetségről adnak tanubizonyítást. Mindezt egyébként az a kiállítás bizonyította, amelyet tanítványaim munkáiból rendeztünk. Mondhatom, hogy úgy a magyar, mint a román sajtó tárgyilagosan és igen melegen méltatta ezt a kiállítást.

— A laikus kérdése ez, kedves művész ur, — mondom — ne nevéssen

ki érte, ha megkérdem: mire helyezi a fősúlyt a tanítás menetében? Általában milyen művészi irányban halad a kiképzés és a tanítás?

Mosolyog s szerényen folytatja:

— Hát, kérem, a legfontosabb, hogy növendékeim egyéniségét és született tehetségét ne törjem le. Vagyis ne befolyásoljam rosszu irányban. Csak utmutatást adok nekik és egy-egy technikai fogást magyarázok meg, de látásukat, az alkotó készségüket nem akarom elfojtani. Az a célom, hogy

a tanítványaim az egyéniségüket adják

és hála Istennek elmondhatom, hogy ez a módszer szép eredményeket biztosított. Ami a különböző művészi irányokat illeti, valószínűleg tudja, hogy én Bukarestben, Nagybányán, Budapesten, Párisban, Rómában és

Jassiban is dolgoztam és tanulmányoztam a különböző iskolákat és művészi irányokat. Eppen ezért, tudom kellő figyelemmel kísérni tanítványaim adottságait és tudok a képesséükhöz és tehetségükhöz mért irányt mutatni nekik. Itt említem meg, hogy az új beiratkozások szeptember 5-én kezdődnek. Az évi tandíj 2000 lej, amelyet 1000—1000 lejre két részletben kell törleszteni. Indokolt esetben természetesen, amikor

valami szegénysorsu, de nagyon kiváló tehetségről van szó, tandíjmentességet biztosítunk...

Másra terelem a szót.

Most min dolgozik s általában kiállítás rendez-e?

— Az iskola és egyebek egyelőre tulságosan lefoglalnak, — mondja — kiállításra pillanatnyilag nem gondolhatok. Később, esetleg a tél a folyamán talán.

A marosvásárhelyi képzőművészeti szabadiskola tehát áll és dolgozik. Sajnos, Kolozsváron az ugyanilyen irányú intézet érthetetlen vagy talán nagyon is érthető okok miatt nem tudott prosperálni. Amikor én ismerem Ciupe mestert, a román festőművészet e sokat ígérő és sokat jelentő egyéniségét, meg vagyok győződve róla, hogy Vásárhelyen töretlenül fog tovább dolgozni a vezetése alatt álló iskola. (h. j.)

— SZÖVETKEZETI VÁNDORGYÜLÉS SZATMÁRON. Az erdélyi hitel- fogyasztási és tejszövetkezetek az EGE. által a Szatmári Mezőgazdasági Kamarával és Vármegyei Gazdasági Egylettel karöltve Szatmáron okt. 6—10 napjain rendezendő nagyszabású mezőgazdasági kiállítás tartama alatt Szatmáron szövetkezeti vándor gyűlést rendeznek, amelyen a szövetkezeti eszme hívei nagy számban fognak megjelenni, ahogy az előkészületekből már most megállapítható.

Barátom a halott

Írta: Zomora S. János.

Kék drapériába bomlott Montfalkoné felett az ég. A nap opálba színezte a levegőt és a nagyméretű horizontján, mint felhőfoszlány, csendesen terpeszkedett a ballon és a kósár alatta úgy lengett, mint szélvert éresreváró gyümölcs a levél tövében.

Emberek vannak benne... és tízezek élete egy-egy szikratáviró mondatában... mindenüvé belátnak... négyezer méter magasságból — gondolta Soós főhadnagy, aki a huszonhetes számmal jelzett dombtetőn a Karszt megványadt fűvét feküdte meg egy pokróc tetején... éjjel is, nappal is...

Mindig volt valami látnivaló... éjjel is, nappal is.

Nappal Kaproni-sasok hasítják a levegőt... lemerészkednek toronymagasságba az árok fölé és fekete embergég irányítja a gukkert... a gépfegyver csövét pedig a Karszt-tarlónak és a remegő csukaszürke tarkónak.

Fent a magasban ékalakban öt repülőgép lesi a vakmerően tolokodó Kapronit... perog a gépfegyver... tüzbényilának a srápnellek... hajrá,

előre... előre... reped az ég... egy „Taube“-ből kicsap a láng... a karsu gép meginog... hirtelen orra fordul... zuhan egy lángoszlop... égtől a véres tarlóig... láng... van mit látni... most csend van...

Éjjel színévek gyuladnak a fekete csendbe... apró, pazar ezer tüzcillamba bomlik a világító pisztolyok sívító lövedéke... piros... kék... zöld... fehér... lila és a tenger visszakacagja a színeket... a hullára váró cápák fehér hasa megvillan... jóllakottak a Timava még mindig viszi a Doberdóról... hancuroznak egy-egy lábszárért. Csattanó csattanásokat ütnek egymás oldalára... irtózatoss erejü farkukkal...

Van mit látni... most csak csend van — ábrándozott a friss levegőn Soós, mert nem szeretett a kavernában tartózkodni...

Persze, hogy nem...

Ha már ugyanis hősi halált kell halni, minek megpenészesíteni a tüdőt a kaverna vízpárák levegőjével... az is igazán felesleges... a reumat és a farzsábat pedig mitől sem könnyeb megszerezni, mint a két perc alatt menyirkosodó csukaszürkétől.

— Én úgy sem sehesülhetek nyomorékká... soha — gondolta el több

ször... inkább az életem... mint a lábam, vagy a karom... meghalni olyan egyszerű, mint a feldobott kő lehullása, még mindig jobb, mint benn egy egész életet keresztül hurcolni a keserű izü nyugösködést... inkább egy golyó a halántékba... egyszerű elalvás... ezerszer inkább ez, mint a múltb.

És mert csend volt, hevert a század. Soós csak kint hevert a kaverna tetején... itt írta haza leveleit... itt olvasta el a cenzura börtönéből elengedhető bakaleveleket... itt olvasott, szunyókált vagy ábrándozott... de jó ez a rivierai levegő... sós levegő, amit az Adriáról ide hoz a szél...

Nézte az opál eget, a smaragd tengert... a ballont, végig a frontot, ahol százezernyi vágy feszítette a szik labarlangok falait... mindenki holnapot várt... a haldokló ma úker-testvérét.

Csend volt és mindig ott hevert a kaverna tetején. Feküdve, mert álldogálni, bámulni veszélyes lett volna... célpont...

Csak nézte a ballont... még a Zeiss sem tudta volna közel hozni... emberek vannak benne... és itt mellette a lankán mintegy ötméternyire

egy baka aludt elnyuiva...

Aludt nagy nyugalommal, csendesen, hátat fordítva neki... biztosan a századomtól... hadd aludjék ez is, ha már a friss levegőt szereti... igazad van... bajtárs... testvérem... embertestvérem... barátom...

Mozdulatlanul aludt a katona... jó álma lehet... miről álmodik... ott messze valahol piros a cseréptetejü kicsi ház ablakában muskátli nyílik... az édesanyja lebbencset pirit... na István fiam, hazajöttél a rétről?... learattátok az árpát?... Riskának elapadt a teje... vajjon tarka lesz-e a borju... tánc a vásárnapi mulatságon... Zsófi is eljön a táncba, de leütöm a derekát, ha még egyszer elmegy Koncsag Pistával süroggni...

— Ezeket álmodhatja biztosan — gondolta Soós főhadnagy ur és nagyon csodálkozott, hogy ez a csukaszürke... ez a háborus egynevező olyan isteni nyugodt, mozdulatlan kényelemben alszik.

Bár csak tudnék én is így... hazagondolt, gyermekeire, asszonvára és arra gondolt, hogy emberek élnek otthon... semmi bajuk... nélkülözhetetlenek és felmentettek.

Ez egy boldog ember — gondolta másnap, amikor megint észrevette a

Siessünk gallérainkkal CRISTAL-hoz!

Vidám epizódok Hindenburg tábornagy életéből

A nemrég elhunyt Hindenburg tábornagy, német birodalmi elnök népszerű alakja örökké emlékeztet marad a német nép előtt, amely Hindenburgban elsősorban a nagy hadvezért és a világháború hős katonáját tisztelte és emelte halhatatlanná. A tannenbergi győzelem, aki a Mazur-tavak stratégiai előnyét már vezérkari tiszti korában zseniális haditero- alakjában bebizonyította a háborúban valóra is váltotta, nem tartozott a rideg katonai formák emberei közé. Emberi jósága, tapasztalati bölcsesége és egészséges kedélye minden alkalommal megnyilatkozott, amikor katonái körében megfordult a hadviselés epizódjait humoros oldalukról is megértően méltányolta. Ezért Hindenburg körül már életében is egész sor megtörtént és legendaszzerűen elterjedt vidám anekdóta kerügett, amelyeket most a nagy hadvezér és államférfiu halála után az arra hivatottak gondosan csokorba gyűjtöttek.

Ezekből a kedves epizódokból közöljük az alábbi jellemző történeteket.

Hindenburg, aki a világháború előtt a békeidők hadvezetősége alig méltányolt, hadterveivel együtt félreállított s csak az orosz offenzíva idején rehabilitált, a világháború történetében páratlan tannenbergi csata után egy napról a másikra katonái és az egész világ előtt példátlan népszerűségre emelkedett, mint zseniális, győztes hadvezér. Amikor a tannenbergi győzelem szerencsés híre a tábornagy hadiszállásán rohamosan elterjedt, Hindenburg katonái a diadal mámorában a nagyszámú orosz fogoly láttára győztes csatadalokat kezdtek ujjongva zengeni. Hindenburg, aki a tulhangos harci éneket meghallotta, komolyan bólintott a

fejével s elgondolkozva így szólt:

„Igen, ez mind szép! De ha nem énekelnének olyan hangosan, a többi katonánk már régóta meghallotta volna őket...”

Érdekes Hindenburgnak az a ki-jelentése is, amelyet abból az alkalomból tett, amikor egy ízben új egyenruhát kellett próbálnia a katonai szabójánál. A nagyszerű hadvezér, mint minden jó katona, irtózott a külsőségekkel való bibelődéstől és nem szívesen határozta el magát új egyenruha próbálására. Ezért, amikor végre nem halaszthatta tovább az egyenruhapróbát, ezt a komoly megjegyzést tette:

„A katona egyenruhája vagy azonnal pásszol, vagy többé nem segít rajta semmiféle próbálgatás...”

Az emlékeztető gorlicei áttörést is Hindenburg fővezérlete alatt tervezte ki Hötzenndorfi Conrad és hajította végre Mackensen tábornagy. A bravuros haditett következtében Galicia majdnem teljesen szabaddá lett, a központi hatalmak csapatai megszállták Orosz-Lengyelországot és a Balti tartomány egy részét és sikeresen bevették a legnehezebb orosz erődítéseket, Varsót, Ivangorodot, Brest-Litovskot, Kocsnót és a többi helyeket.

Ebben az időben Hindenburgnak bemutatták a csapatok által rögtönzött repülőterén egy fiatal hős repülőtestet, aki több ízben kitüntette magát bátor és életveszélyes repülőteljesítményeivel. A bemutatkozásnál Hindenburg kezét nyújtott a hős pilótának s így szólt hozzá:

— Brávó, hadnagy ur! Mikor fog újra repülni?

— Ez még hadituk, kegyelmes

uram, — válaszolta a fiatal repülőtest.

Mire Hindenburg mosolyogva folytatta:

— Na, na, legyen nyugodt hadnagy ur, én nem áruolom el a tüköt az oroszoknak...

Amikor Hindenburg a nyugati frontot vezette, a német hadvezetőség meghívására nagyszámú osztrák-magyar újságíró utazott Bécsből, Berlinből, Brüsszelen és Helgolandon keresztül a nyugati frontra külön vonaton. Amikor az újságírók Kreutznachba érkeztek, az ottani lakosok többszáz főnyi tömegben összegyűltek és lelkes éljenzéssel fogadták az újságírók küldöttségét. Ez tél idején történt, amikor a sajtótudósítók hatalmas prémgalléri bundákba és sapkába öltözve érkeztek meg a frontra. Amikor a küldöttség Hindenburg előtt megjelent s a lakosok tömeglelkességéről referált, a tábornagy nevetve jegyezte meg:

— A derék polgárok a prém-bundák és sapkák láttára bizonyára azt hitték, hogy Önök az orosz kili-
lönbéké tárgyalások céljából érkeztek hozzánk. De a tömeges látogatás miatt úgy gondolom: minék ez a nagy gyülekezet? Ennyi ember közül elég lesz, ha én nem az összes urakkal, hanem csak két, legfeljebb négy okos emberrel tárgyalok...

Érdekesen jellemzi végül Hindenburg csodálatos kötelességérzetét a következő történet is. Egy ízben birodalmi elnök korában az öreg Hindenburg feltűnően kifáradt. Aznap tulságosan sokat dolgozott. Orvosa, aki arról volt közismert, hogy a hadseregénél nagyon hanyagul teljesítette a hivatását, a legszigorúbban teljes

Hölgyeim!

Veszély nélküli tartós ondulást, villany nélkül, 6 hónapi garanciával. Valamint hajfestést felelősséggel, ugyancsak vas- és vizondulást legszebb kivitelben készít.

Terkál-szalom,

Cluj, Reg. Ferdinand 33.
Élián-ház. — Vashid mellett.

nyugalmat ajánlott az elnöknek. Másnap azonban, amikor meglátogatta Hindenburgot, a fáradhatatlan elnököt ismét szorgalmas munkába merülve találta.

— De kegyelmes uram, hiszen én a legnagyobb kíméletet rendeltem tegnapi látogatásomkor és ma ismét dolgozik?

— Mire Hindenburg mosolyogva így szólt:

— Igen, igen, tudom, de akkor legyen szíves, doktor ur, bocsássa rendelkezésemre a maga idejét is...

g. á.

Mi van a Vezuv belsejében?

Nápolyban most az érdeklődés homlokterében áll egy tudós bizottság, amely a Vezuv tanulmányozására érkezett a városba. Ezuttal azonban nem arról van szó, hogy, amint ez időszakonként megismétlődik, megfigyeljék a tüzhányó kitérését és működését. A Commissione Geodetica Italiana és még több olasz tudományos társaság finanszírozta ezt az új expedíciót, amelyben néhány vezető olasz tudós vesz részt, akik azt a feladatot tűzték maguk elé, hogy a vulkán belsejét pontosan átkutassák.

A Nápolyba érkezett tudós bizottság nemrégiben a Karszt-vidéken végzett fontos kutatásokat, ahol eddig ismeretlen földalatti barlangokat fedeztek fel. Egészen új módszerek alapján, egészen különleges tudományos eszközökkel akarják a Vezuvot átkutatni.

A Vezuvnak a krátere tudvalevőleg előbb meredeken hatol le, aztán látszólag oldalt kitér és bizonyos mélység után megint más irányba hajlik. Most azt akarják megállapítani, hogy vannak-e olyan üregek és kavernák a kráterben, amelyeket eddig nem ismertek. A Vezuvnak nemcsak a jelenét, hanem a múltját is ki akarják fürkészni, hogy tudományos következtetéseket vonhassanak le a tüzhányó jövőjére vonatkozólag, ami a Vezuvtól még ma is fenyegetett környék lakosságára természetesen a legnagyobb jelentőségű volna, egyben a tudománynak is értékes adatokat szerezne.

Meghalt

„Madame Butterfly“

Tokiói jelentés szerint, a város egyik külvárosában meghalt 90 éves korában, Puccini „Madame Butterfly” című operájának hősnője.

Eredeti neve Tato volt. Kiterjedt családjának női tagjai mind híres szépségek voltak.

— A Kolozsvári Magyar Zene-konzervatóriumban a beiratások az 1934-35. tanévre szeptember hó 1-én kezdődnek. Beiratkozni lehet naponta délelőtt 11-1-ig és délután 3-4-ig. Tanítás szeptember 10-én (hétfőn) kezdődik.

közélemben alvó bakát... elvégre igaz van. At kellene aludni az egész Isonzót, a Doberdót, a San-michelét és a Hermadát.

Milyen jó volna aludni és nem tördölni semmivel akkor, mikor elkezdődik a nagy koncert...

Tíz ezer ágyu nagy koncertje, amelyben nem hallatszák, hogy dübörögnek a municiót szállító páncélautók... hanem megsiketül minden és ha a bajtársnak füléhez hajol ilyenkor az ember, az üvöltést még suttogásnak sem hallja... úgy, mintha toronyban volnának és egyszerre millió harang zugna, kongana és repesztené az agy minden sejtjét és a fül beágyazott pergamentté edzett dobhártyáját.

— Aludjon szegény fiu — gondolta és egy szatirát olvasott a pesti írótól... mert ilyenkor inkább jobb egy jó vicc, mint egy komor Jack London...

— Elvégre igaz van ennek a bakának — gondolta negyednap, amikor még még mindig maga mellett látta aludni. Holnap, vagy holnapután... de biztosan jön majd egy újabb isonzói cirkusz... addig aludjon... ráfér... hiszen a mult héten mikor elfoglalni kellett a Timavovonalat... tízes napunk volt... a selói erdő zokogott... százezer gránát orcheszttere tarolta az erdőt... és az uton a tengerpart felé, amikor a srappnell depóba beledőlt az olasz

és lehasaltunk az országot forró porrába órákig... ideget szétvágó szörnyű csattanások... aratott a halál...

... had' aludjon szegény baka... milyen jó volna egyszer pihenni... elnyulni gondtalanul... a mának mindig lebecsült szürkeségében... az egyhangú semmire sem gondolásban...

— Aludni nagyon jó... fáradt és elnyűtt emberek örök vágya aludni... menetelés közben is jó aludni... állva... előre... mindig jó szemet lehunyva aludni...

— Szegény baka nagyon fáradt... én is... aludni... aludni...

Ötödik napon aztán nagyon kíváncsi volt, hogy ki ez a nagyszerű alvó... sem veronál, sem bróm nem kell neki... és mégis úgy alszik, mint egy bunda... nem is úgy, de mint egy egész bunda-raktár...

Mégis kíváncsi volt, hogy százdának melyik legénye élvezi ilyen isteni nyugalommal a napfényt és éjszaka a hold ráverődő ezüstjét.

Letette kezéből a könyvet... lassan, kényelmesen az alvó bakához kuszott.

Ennek egyik karja a fejére bággyadt... köpenye gallérja arcát óvta a napfénytől.

— Ki lehet az a fiu?... kíváncsiskodott és alvók nyugalmát nem zavaró óvatossággal megfogta a baka kezét és a fejére borult köpeny hajtókáját is egyuttal...

... felbillentette...

... és a köppen gallérja alul az alvó baka fejeten nyakosigolyájából csak egy szürke véres velő-csap vigyorgott elő... lábszárvédőjébe pedig leveseskanál volt dugva...

Építőmunkás-mozgóban:

Szombaton 7^{1/2} és 9 órákor. Vasárnap 3, 6 és 9 órákor.

Hétfőn, kedden 7^{1/2} és 9 órákor:

Két nagy sláger!

Egy helyárért!

Az aszfaltbetyár

Társadalmi dráma. Egy fiatal leány küzdelmei a nagyváros fertője ellen.
Főszerepben: James Dunn és Boote Mollory.

A sásfészek

Izgalmas cow-boydráma. Főszerepben: Georg O'Brian, a cow-boykirály.
Szerdán 7 és 9 órákor új műsor: **Jön a gorilla.** Nevetítő vigjáték. Ezen előadást diákok és gyerekek is látogathatják.

Nagyvárad:

Két szociográfiai felvételben

A Vér és Arany városa volt.
De a vére elfolyt. Az aranya elgurult. A váradi éjszakában értelmetlenül néz le a babonás hold a Bémer-térre, ahol a progresszív eszméknek mindig igen nagy és erős csatájuk volt. A Bémer-tér ma nagyon csöndes. A hajnalokban keserű a mámor. A kopott lokálokból ásitva, önmagától elundorodva tántorog haza ittasan az öszüllöttesség.

A klematiszos udvarokat gyep és gaz veti fel, a Schlauch-parkban vastag az avar, a hársak porosak és fonnyadtak a vasut felé, a Rákóczi-úton, ahol most ócska konfliktuson baktat valamire a kivénhedt mult.

A Vér és Arany városa volt.
Illés szekere rázta a flasztort és kavarta fel hősi éposszá a makacs és konok alföldi port, ami ma rászítál hamvasan ódon barna burorokra. Itt volt Adyának szörnyű viaskodása az acélhegyű ördöggel, a: tollal. Gyakran hívta az acélhegyű ördög kemény tornákra, amikében elnyult tehetetlennél a porondon: a vaskalapos maradiság...

Egyszer láttam Léda asszonyt is. Batáron ment, mint hercegaszszony, öntudatosan, kevélyen, előkelően. Két nagy dióbarna szem követte és...

Ady, Léda asszony: Várad elvesztett kolduskirálysága. Habzsolta a szépet és ami nagy volt. Kergette a „Kék Madarat“ és amikor megrokkarva, előregedve a nyomába ért, nem vette már megtört szemével észre, hogy ez a „Kék Madár“ nem „Kék Madár“ többé, hanem szegény, szürke, kopott veréb s valahol ott lüdülik a Körös partján, az Ezedévi emléktéren a porban.

Tegnap még: Vér és Arany városa.

ma: kiöregedett hű. hires dáma.

Akinek csak multja van...

Belváros

Déli tizenkét órakor elfekszik a hőség a nyuló aszfalton. A bankigazgató szobájában hűvös csend. A Vezérnek tulajdonképpen nincs is sok mondanivalója.

—Hja igen, a hitellet, — veti hirtelen közbe. — Persze, persze. Kérem, ugyebár tetszik tudni, hogy a krízis nem lokális jelenség. Hiszen világgazdasági helyzet általában... izé...

Na persze: a világgazdasági helyzet. Talán mindjárt itt kell kezdeni. Hiszen itt van az ok. Az ok, ami kézenfekvő, amit nem lehet félreérteni, ami miatt egymásután huzzák le a redőnyöket a kereskedők a Rákóczi-úton. De ezt én már régen észrevettem. Ezt már régóta tudom. Hogy hirtelen jött. És meglepetés-szerűen. Nem erre vagyok kíváncsi. Hiszen akkor nem ülnék most itt, az előkelő belvárosi bank igazgatójának párnásajtajú szobájában, egy kínált Tomis-szal a szám szögletében. Valamit meg akartam tudni arról, ami Váradon: Vagyon. Tekintély. Érték. Amikor felteszem a kérdést, a bankigazgató zavarba jön, szemérmesen elpirul, mint aki attól tart, hogy most valaki indiszkrét módon belenéz a tárcája legelrejtettebb rekeszébe.

— És a vállalatok? — kérdezem. A Vezér legyint a kezével. Ezzel el is intézte a kérdést.

— De valami üzleti forgalom még is csak van, — érdeklődöm tovább. — Hogyne, hogyne — felel hirtelen, gyanusan hirtelen a Vezér. — Nem is tudjuk elképzelni a piacot forgalom nélkül. Csakhogy...

— Csakhogy?
— Kérem, a dolog úgy áll, hogy nagyon szívesen forgatjuk a pénzt, investálunk is, ha kell, de előbb természetesen gondoskodnunk kell megfelelő garanciákról. Ugy-e, mégis vigyázni kell? Óvatosnak kell az embernek lennie! Nem?!

Megint nem mondja azt, amit hallani szeretnék. Éppen ezért nagyon nyersen így teszem fel a kérdést:

— Hitel? Kik hitelképesek? Itt? A Belvárosban? Az üzleti negyedben?

A Vezér felhuzza a vállát, titokzatosan mosolyog, kifelé fordítja a tenyerét és ez az egész gesztus így ordít:

— Hát van hitel? Hát van olyan ember ma még Váradon, aki hitelképes? Hát van? Na: van?!...

A déli korzó gyér. Egyetlen négy kis sziget a Szilágyi Dezső-utca és a Rákóczi-ut sarkán a Japport. Cukrászda. Tout — Várad itt ül. Reggel, délben, este. A márványasztal mellé ide telepszik a Szép Asszony, a Kimondott Urilány, a „Banca Sikkassza“ igazgatójának felesége, aki tegnap érkezett meg Szovátáról. — Szegény betétesek! — ahol barnára sült. Nagy, piros-fehér csikos vitorlavázon-tető alatt isszák a sört. Az aranyifjak. És egymásra bámulnak. Értelmetlenül. Minden foglalkozásuk az, hogy van egy papájuk, aki még nem ment csödbe és elég jól keres. De lehet, hogy csödbe ment már és éppen ezért megy neki jól. Uriembeerek. Ügyvédek. Orvosok. Mérnökök. Diplomások. Az egyik átkiált a másik asztalhoz, csak úgy, minden különösebb érdeklődés nélkül:

— Mit csinálsz délután?

Válasz:

— Nem tudom.

— És este?

Válasz:

— Nem tudom!

Nem tudja maga sem, hogy mi lesz? Délután? Vagy este? Ó, mennyi idő van még addig! Milyen lassan telnek az órák, a napok, lassan telik egy perc, ami alatt az is kide-

rül, hogy a fogorvos sem foghuzásból él.

Nincs terv! Nincs cél! Nincs bázis!

Általában: terv, cél és értelem nélkül megy minden.

Este véget ér.

És reggel újra kezdődik.

Reggel, amikor a tejeskocsik végigzörögnek a Belvárosban...

Külváros

Az Aradi-ut közelében a Hattyu-uccában, mélyen bent a középben, meg kell állanom. Nem azért, mert fáradt vagyok, hanem, mert az ut szeliden belevész az irtózatossá nagy pocsolajba. A szag kibírhatatlan. A legyek rajokban zümmögnek.

A nagy pocsolaján innen az alacsony viskó annyira fáradt, hogy legszívesebben összedőlne. A 45-ös szám. Az egész nem nagy. Szoba és konyha. A kamra pár lépéssel odébb van az udvarban, ahol tavaly még disznót tartottak.

Íme a szociográfiai felvétel 1934. augusztus 31-én, délután fél hat órakor Szabó István leépitett, munkanélküli vasesztergályosról...

Közünyösen nézi, amint az adatokat feljegyzem a papirosra. Tehát vegyük sorra az adatokat:

Neve: Szabó István.

Kora: 47 éves.

Családi állapota: nős.

Gyermekei: két fiú, három leány. Közülük ifj. Szabó István 15 éves. Szabó Pali 7 éves. (Ez a hétéves gyerek keresi a legtöbb pénzt az egész családban. Rikkancs és reggeltől estig lohol a váradi uccákon. Nagyon pontosan tudja, hogy mennyi értéke van ötven baninak). Szabó Ilona 12 éves, Szabó Eszter 17 éves, nincs odahaza. Kiment falura cselédnek! Szabó Piri 3 éves.

— Mikor építették le? — kérdelem.

— Három évvel ezelőtt.

— Azóta miből él?

— Alkalmi munkából.

— Mi az, hogy alkalmi munka?
— A szomszédomnak van pár hold földje a város határában. Arra hordtam a muli héten trágyát. Kaptam ezért 15 lejt.

— Szeret olvasni?

— Csak a „Jóestét!“-et... Hiszen ahhoz alig kell pénz...

— Moziba jár?

— Miből? Nem voltam én kérem moziban vagy két éve...

— Vigyázok a házra. A feleségem néha házhoz jár mosni. Valakinek



Vitamin „Dermaroma“ kórházakban, szanatoriumokban a legjobb eredménnyel kipróbált kenőcs, bőséges tiszta vitamin tartalmánál fogva a rheumatizmust, köszvényt, ischiast, csontizom és ízület megbetegedést gyorsan megszünteti. — 1 doboz ára 40, 60 és 140 Lei nagyság szerint. Kapható az összes gyógyszerárakban. — Főlerakat és a postai szétküldés az „Apostol“ gyógyszerárakban (volt dr. Széki patika) Cluj, Str. Baritiu és C. Reg. Ferd. sarok.

csak vigyázni kell a gyerekekre, meg hogy oda ne égjen a rántás...

— Milyen iskolákat végzett?

— Elemit, polgárit, ipariskolát.

— Van valami vágya?

— Igen, szeretnék egyszer fehér kenyeret enni!

(Szeretne egyszer fehér kenyeret enni!...)

Szabó István. A negyvenhétéves leépitett, munkanélküli vasesztergályos, akinek jól jövedelmező alkalmi munka, ha a szomszédja földjére egyszer egy héten trágyát hordhat...

Pont. Be kell fejezni.

Nincs értelme, hogy az ember tovább folytassa.

Apor Tamás.

— NÉGY FIVÉR ÉLETKORA ÖSSZESEN 371 ÉV. Stocholmi jelentés szerint Svédország Jämtland nevű északi tartományában négy testvér él, akik egyenként 99, 96, 92 és 84, összesen tehát 371 évesek. A Matuzsálem korhoz közeledő fivérek apja 98 éves korában, anyja 97 éves korában halt meg. Mind a négy öregember jó egészségnek örvend, csak ketjük szenved némileg reumában. A legidősebb fivér Cristen Olsson, aki közel 100 éves, naponta körszót tesz a birtokán, fát vág, — testvérek közül legelőször kel fel minden reggel, hogy tüzet rakjon s fia és menyé részére kávéfőz. Az öregember mindenre emlékszik, ami fiatalkorá óta történt. Szerinte akármilyen hideg is van néha tél idején Északsvédországban, mégsem ér fel azzal a hideggel, amit fiatalkorában tapasztalt. Emlékszik arra is, hogy egy télen 40 fokos hidegben korcsolyázás közben egy farkaskával találkozott. Habár még akkor fiatal fiú volt, fejszével vágott az éhes farkasok közé, miközben apja a lovakat gyors futásra ösztönözte. A 4 közül a legfiatalabb testvér, Gustav Olsson már 84 éves, de még mindig olyan friss, mintha 60 éves lenne. Ez a legfiatalabb fivér elbeszéli, hogy 14 éves korában egy napon elküldhazulról néhány mérföldnyi utra. Utközben egyszerre csak hatalmas barna medve állott vele szemben az erdő sűrűjében. Putásnak indult, a medve mindenütt nyomában volt, míg végre 850 méter távolságban egy kunyhóra talált, oda menekült be a fenevad elől.

A megszűnt UHU könyvkereskedés

végeladásából

még megmaradt könyveket
rendkívüli alacsony árban

Kiárusítjuk!

CULTURA

könyvkereskedés Cluj, Str. Memorandului 4. Háttul az udvarban.

Reunion:

Számüzött uralkodók és hercegek szigete

Hogyan élnek a francia állam kényszernyugdíjasai?

(PARIS.) Az Indiai-óceánban, nem messze Madagaszkár-szigetétől, van egy kisebb tengeri szigetcské, amely valóságos paradicsoma a természetnek. A szigetet a francia állam alig néhány évvel ezelőtt rendezte be a civilizáció minden dolgával, technikai felkészültségeivel, épületekkel, könyvtárakkal, muzikával, stb. és elnevezte Reunion-nak.

Erre, az eddig lakatlan szigetre, deportálja a francia kormány azokat a benschülött hatalmasságokat, akik nem akartak meghajolni a Franciaország mindenhatósága előtt.

Ma nem számüzöttek laknának a szigeten, Reunion csodálatos hely volna, különösen fővárosa, Saint Denis épült fel olyan csodálatos természeti keretben és a mérnöki tudomány annyi technikai csodájával van felszerelve, hogy

megszégyenít sok európai fővárost is.

Nagyon kellemes a sziget éghajlata is. Ha ezeket mind számításba vesszük és hozzávesszük azt, hogy a számüzöttek mind a francia állam „nyugdíjasai” — akik havonta hatalmas összegeket kapnak a francia gyarmatügyi minisztériumtól nyugdíj címén — joggal tehetjük fel a kérdést: mi hiányzik nekik akkor?

HERCEGEK ÉS URALKODÓK A FOGSÁGBAN

A szabadság. Semmi más. Volt hercegek, sőt volt uralkodók, akik valamikor százazrek felett uralkodtak korlátlan hatalommal, ma meghatározott területen látszólag boldogan élnek. Ez a boldogság számukra

elviselhetetlen gyötrelmet jelent.

Közöttük van és talán a legérdekesebb is a deportáltak között,

Amíg volt császára, aki fiával együtt él Reunion szigetén.

Rossz nyelvek ezt beszélék még, az egykor rettegett uralkodóról, hogy

több ártatlan fejet látott lehullani a verpadon, mint amennyit egész — évszázadokra visszavezetethető — családja számlál.

Az agg császár egész nap buskomorságban ül, egyébként fejedelmi disztitűsi lakosztályában. Senkivel nem érintkezik, nem olvas, semmivel nem törődik. Buskomor... Semmi szenvedélye nincs. Még a hasas élvezéséről és a margilechről is lemondott. Egész nap egyhelyben ül és változatlanul meredt szemmel tünődve néz maga elé...

Siratja elveszett császárságát.

Fia annál jobban kiveszi részét a felkínálkozó élvezetekből. Korán reggel kilovagol és ennek a nemes sportnak szenteli egész délelőutját. Szendélyes rádió-amatőr.

Szabad óráiban verseket farag.

Általában a számüzöttek fiai sokkal jobban érzik magukat Reunion-szigeten, mint szüleik. Sokan közülük szülőföldjüknek mondhatják az állami politikai számüzöttek menhelyét.

A „TIGRIS”
A francia állam „nyugdíjasai” közül azonban kétségtelenül a „Tigris” néven ismert Abd el Krim, az észak-afrikai riffkabilok felkelő vezére a legértékesebb, aki nyolc évvel ezelőtt rengeteg vér- és pénzáldozatba

került a gyarmatosító francia politikának.

Ma erősen megszelidült az egykor félelmetes híri felkelővezér. Megfosztva minden menekülési lehetőségtől, már nem is gondol szökésre. Beletört megváltozhatatlan sorsába.

Hozzávetőleges statisztika a hivatásos koldusok napi jövedelméről

(KOLOZSVÁR.) Köztudomású,

hogy ma Kolozsváron nem a koldusok a legszámalomraméltóbbak. Sőt... Sok olyan, aki ad, aki megszán egy elesett embert, talán az utolsó garasát dobja a kopott zsíros kalapba... Sokkal szegényebb, szerencsétlenebb, mint az a csapzott szakállu, rogyant bácsi, aki naponta a mások könyörületéből él.

JAJ A KERESKEDŐKNEK PÉNTEKEN

Most azt kérdezik sokan, hogy miért jaj? A magyarázat világos:

Mert a hétnék ezen a napján a hatóság engedélyével is szabad a koldulás. Azért éppen ezen a napon, mert ilyenkor leggyébrebb az üzletekben a forgalom és mert a kereskedő nincs annyira elfoglalva a vevőivel, mint máskor. Vevő helyett tehát jön a koldus...

Egyik kinyitja, a másik becsukja az ajtót. Mind rendes emberek. Ezen a napon kivétel nélkül, fölkerelkednek és a lehetőségek szerint összeszedik magukat.

KOLDUSNAK ÜNNEP A BOJTI NAP

Több kereskedőt megkérdeztünk, hogy körülbelül hány koldus kéreget pénteken. A felelet meglepő volt:

— Legalább ötven.

Ezenkívül mindennap járnak ők, csak nem ilyen nagy számban és talán nem pont a kereskedőknél. Kiállanak az uccasorokra, mert azt mondják, élni kell. Igazuk van. Részben... Ugyanis nem minden koldus becsületes, nem mindenik érdemli meg azt, hogy az ember segítsen rajta.

A SONTÉS ELŐTT

Csak egy kis korcsmai razziára van szükség, hogy a megdöbbenő igazságot a szemlélő elé tárja az élet. Esténként, különösen a perifériákon, alig van csapszék, ahova hivatásos koldus ne menne be és ne inna.

Szóval kenyérre kell?... kenyérre abból a pénzből, amit más a kenyérre valóból elvett... De a korcsma még megérthető. Az ember sokszor iszik, mert felejtani akar, berug, mert nem sikerült valami, mámoros akar lenni, hogy ne tudjon a világról és legalább arra a pár órára kikapcsolhassa magát a szörnyű mindennapi keserőségekből.

ROSSZ HÁZIUR...

Több olyan koldus él Kolozsváron, akinek háza van, lakói vannak. Valamennyien fizetnek. Megélhetne ebből is, de elmegy, mert még ha

Egyedüli foglalkozását fiainak nevelése képezi.

Amikor Reunion szigetére deportálták, Abd el Krimnek négy fia volt, azóta még két gyermeke született. Két feleségével, testvérével, gyermekeivel és néhány hűséges szolgájával körülövezve, tölti napjait.

Lakását valamennyi között legjobban őrizteti a francia kormány, amely

csak életemre 100 ezer frankot költ évente a riffkabil vezérére.

Az elégetlenkedő, harcias riffkabil törzsek vezére csendes tanulmánygyó emberre lett. Képzeltető:

Ötvenéves korában elszánta magát és franciául tanul.

Egyelőre kegyetlen rosszul ejti ki a dallamos francia szavakat.

volna alkalom, akkor sem szeretne dolgozni. De ez a típus egyáltalán nem tartozik az elnéző házigazdák közé. Ő, semmiesetre... Ha nem fizet a láko, kiabál. Ordít... is rugja. „Ő nem lopja a pénzt, tőle se lopja senki...”

KÖNNYES SZÉLHAMOSOK

Az a trükk, hogy „most jöttem innen, meg onnan, haza szeretnék menni, ide, meg oda, iparos vagyok, munkát keresek, nagy a családom, tiz lej hiányzik az utiköltségemből”, — elcsépelet. Ez már nem trükk, csak szomorú tény. Mert ebben a rettenetes világban annyira elszaporodtak manapság az ilyen fogásokkal dolgozó egyének, hogy az már egyenesen felháborító. Vannak, akik könyvet szorongatva templomra gyűjtenek. Kevésnek lehet hinni közülük...

NAPI KERESÉT 80—100 LEJ

Alkalmunk volt több koldus szomszédaival is beszélni, akik elmondják, hogy a koldulás nem megvetendő „ipar”. Ebből egész szépen meg lehet élni. A koldus

átlagos napi keresete legalább 80—100 lejt tesz ki. Ha ügyes, megszerzi havonta a „négy darab ezrest”.

És végül hasonlítsuk össze a megszánt kéregetőt azokkal, akik munkanélküliek, akik már alig látnak az éhségtől, akik ott állanak a Mihai Vi-teazul-tér sarkán, akik lesik vonat-érezést, hogy 2—3 lejért csomagokat vigyenek haza. Akik bármit megtennének a falat kenyérért. Csak a becsületért! Csak azért, hogy ne éhez-zék a gyermek! Csak azért, mert verejtékes munkájuk árán akarják megszerezni a mindennapi kenyeret.

(p. j.)

Cenzurat

Mágnesek, dinamók tekercselését, villamos főzők és vasalók javítását, villanyberendezések szerelését garancia mellé vállal

Pércsy J.
Strada Paris No. 23.

Clujon legolcsóbban, legszebben és a legdivatosabban

Czink

modernül berendezett kelmefestő és vegytisztító gyára dolgozik!